

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2013/30/ES

2013 m. birželio 12 d.

dėl naftos ir dujų operacijų jūroje saugos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/35/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnyje nustatyti tikslai išlaikyti, saugoti bei gerinti aplinkos kokybę ir apdairiai bei racionaliai naudoti gamtos išteklius. Šiuo straipsniu įpareigojama, kad visais Sąjungos veiksmais būtų siekiama aukšto lygio aplinkos apsaugos, remiantis atsargumo principu ir principais, kad reikia imtis prevencinių veiksmų, kad žala aplinkai visų pirma turi būti atitaisoma ten, kur yra jos šaltinis, ir kad teršėjas turi atlyginti žalą;

(2) šios direktyvos tikslas – kuo labiau sumažinti didelių avarijų, susijusių su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, skaičių ir riboti šių avarijų padarinius, taip padidinant jūros aplinkos ir pakrančių ekonomikos apsaugą nuo taršos, nustatant naftos ir dujų saugaus žvalgyimo ir gavybos jūroje būtinas sąlygas ir ribojant galimus Sąjungos energijos gamybos iš vietos išteklių trikdžius, taip pat tobulinti avarijos atveju taikomus avarijų likvidavimo mechanizmus;

(3) ši direktyva turėtų būti taikoma ne tik būsimiems jūroje esantiems naftos ir dujų įrenginiams ir būsimoms naftos ir dujų operacijoms, bet ir, taikant pereinamojo laikotarpio nuostatas, esantiems įrenginiams;

(4) didelės avarijos, susijusios su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, gali sukelti pražūtingų ir nepataisomų padarinių jūros ir pakrančių aplinkai, taip pat jos gali daryti didelį neigiamą poveikį pakrančių ekonomikai;

(5) avarijos, susijusios su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, visų pirma 2010 m. avarija Meksikos įlankoje, atkreipė visuomenės dėmesį į su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis susijusią riziką ir paskatino persvarstyti tokių operacijų saugos užtikrinimo politiką. Komisija inicijavo jūroje vykdomų naftos ir dujų operacijų peržiūrą ir pradinių savo požiūrį apie jų saugą išdėstė 2010 m. spalio 13 d. komunikate „Naftos ir dujų žvalgyimo ir gavybos atviroje jūroje saugos problemos“. 2010 m. spalio 7 d. ir 2011 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamentas šiuo klausimu priėmė rezoliucijas. 2010 m. gruodžio 3 d. valstybių narių energetikos ministrai išdėstė savo pozicijas Tarybos išvadose;

(6) rizika, susijusi su didelėmis naftos ar dujų avarijomis jūroje, yra didelė. Todėl šia direktyva turėtų būti sumažinta jūros vandenų taršos rizika ir taip prisidėta prie jūros aplinkos apsaugos užtikrinimo, visų pirma geros jūrų aplinkos būklės užtikrinimo arba išlaikymo, pasiekiant ne vėliau kaip 2020 m., t. y. tikslą, nustatytą 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/56/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva) ⁽³⁾;

(7) vienas pagrindinių Direktyvos 2008/56/EB tikslų – siekis sureguliuoti kumuliacinį visos veiklos poveikį jūrų aplinkai, ir ji yra integruotos jūrų politikos aplinkos srities ramstis. Ta politika yra svarbi jūroje vykdomoms naftos ir dujų operacijoms, nes pagal ją reikalaujama susieti kiekvieno ekonomikos sektoriaus konkrečias problemas su kompleksinio vandenynų, jūrų ir pakrančių suvokimo užtikrinimo bendruoju tikslu, siekiant suformuoti nuoseklų požiūrį į jūras, atsižvelgiant į visus ekonominius, aplinkos ir socialinius aspektus, naudojant jūrų erdvės planavimą ir jūrines žinias;

⁽¹⁾ OL C 143, 2012 5 22, p. 125.

⁽²⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2013 m. birželio 10 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

- (8) naftos ir dujų veikla jūroje vykdoma keliuose Sąjungos regionuose; be to, valstybių narių jūriniuose vandenyse atsirado naujų pokyčių galimybių regionų lygiu, nes dėl technologijų pažangos įmanoma grėžti grėžinius sudėtingesnėje aplinkoje. Naftos ir dujų gavyba jūroje yra svarbus Sąjungos energijos tiekimo saugumo elementas;
- (9) dabartinė skirtinga ir suskaidyta jūroje vykdomų naftos ir dujų operacijų saugos reguliavimo sistema Sąjungoje ir sektoriaus atstovų šiuo metu taikomos saugos priemonės nevisai pakankamai užtikrina, kad visoje Sąjungoje būtų kuo labiau sumažinta avarijų jūroje rizika ir kad valstybių narių jūriniuose vandenyse įvykusi avarija būtų veiksmingiausiai ir laiku likviduota. Pagal šiuo metu galiojančią atsakomybės nustatymo tvarką ne visada įmanoma aiškiai nustatyti atsakingą šalį, ir tokia šalis gali nesugebėti arba gali būti neįpareigota padengti visų išlaidų, kad atlygintų savo sukeltą žalą. Prieš pradėdant naftos ir dujų operacijas jūroje visada turėtų būti aiškiai nustatyta atsakingoji šalis;
- (10) pagal 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų⁽¹⁾ naftos ir dujų operacijos jūroje Sąjungoje gali būti vykdomos tik gavus leidimą. Tokiomis aplinkybėmis licenciją išduodanti institucija turi apsvarstyti techninę ir finansinę riziką ir, kai taikytina, duomenis apie tai, kaip pareiškėjai, prašantys išduoti išimtinio žvalgyimo ir gavybos licenciją, anksčiau vykdė savo pareigas. Reikia užtikrinti, kad vertindama techninę ir finansinę licencijos turėtojo pajėgumą licenciją išduodanti institucija taip pat nuodugnai patikrintų jo gebėjimą nuolat vykdyti operacijas saugiai ir veiksmingai visomis sąlygomis, kurias galima numatyti. Vertindamos subjektų, prašančių išduoti leidimą pagal Direktyvą 94/22/EB, finansinę pajėgumą valstybės narės turėtų patikrinti, ar tokie subjektai pateikė tinkamų įrodymų, kad yra arba turi būti numatyta pakankamai išteklių siekiant įvykdyti su didelėmis avarijomis susijusias pareigas;
- (11) reikia patikslinti, kad jūroje vykdomų naftos ir dujų operacijų leidimų pagal Direktyvą 94/22/EB turėtojai taip pat yra atsakingieji „operatoriai“ pagal 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti)⁽²⁾, ir šiuo atžvilgiu neturėtų deleguoti atsakomybės savo samdomoms trečiosioms šalims;
- (12) nors bendraisiais leidimais pagal Direktyvą 94/22/EB licencijų turėtojams užtikrinamos išimtinės teisės konkrečioje licencijuotoje teritorijoje žvalgyti arba išgauti naftą arba dujas, toje teritorijoje vykdomoms naftos ir dujų operacijoms jūroje valstybės narės turėtų nuolat taikyti ekspertų atliekamą reguliavimo priežiūrą ir taip užtikrinti, kad būtų taikoma veiksminga kontrolė, kuri padėtų užkirsti kelią didelėms avarijoms bei apriboti jų poveikį asmenims, aplinkai ir energijos tiekimo saugumui;
- (13) naftos ir dujų operacijas jūroje turėtų vykdyti tik licencijų turėtojų arba licenciją išduodančių institucijų paskirti operatoriai. Operatorius gali būti trečioji šalis arba licencijos turėtojas, arba vienas iš licencijos turėtojų, atsižvelgiant į komercinius susitarimus arba nacionalinius administracinius reikalavimus. Operatorius visada turėtų būti subjektas, kuris pirmiausia atsakingas už operacijų saugą, ir turėtų būti visada kompetentingas veikti šioje srityje. Tas vaidmuo skiriasi atsižvelgiant į konkretų veiklos, kurią apima licencija, etapą. Todėl operatoriaus vaidmuo žvalgyimo etapu yra eksploatuoti grėžinį, o gavybos etapu – eksploatuoti gavybos įrenginį. Turėtų būti nustatyta, kad atitinkamoje licencijuotoje teritorijoje grėžinio operatorius žvalgyimo etapu ir gavybos įrenginio operatorius gali būti tas pats subjektas;
- (14) operatoriai turėtų mažinti didelių avarijų riziką tiek, kiek pagrįstai įmanoma, kol tolesnio rizikos mažinimo sąnaudos būtų visiškai neproporcingos tokio sumažinimo naudai atžvilgiu. Pagrįstas rizikos mažinimo priemonių įgyvendinamumas turėtų būti persvarstomas atsižvelgiant į naujas žinias ir technologijų pokyčius. Vertinant, ar laikas, išlaidos ar pastangos būtų visiškai neproporcingos, palyginti su dėl tolesnio rizikos mažinimo gaunama nauda, reikia atsižvelgti į geriausią praktiką nustatytus rizikos lygius, atitinkančius vykdomas operacijas;
- (15) svarbu užtikrinti, kad visuomenei ankstyvame etape būtų suteikta veiksminga galimybė dalyvauti sprendimų priėmimo procese, susijusiame su operacijomis, kurios gali turėti didelį poveikį aplinkai Sąjungoje. Ši politika atitinka Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus, pavyzdžiui, pagal JT/EEK Konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais⁽³⁾ (Orhuso konvencija). Orhuso konvencijos 6 straipsnyje numatytas visuomenės dalyvavimas priimant sprendimus dėl konkrečių veiklos rūšių, išvardytų konvencijos I priede, ir jame neišvardytų veiklos rūšių, kurios gali turėti didelį poveikį aplinkai. Orhuso konvencijos 7 straipsnyje nustatytas reikalavimas, kad visuomenė dalyvautų rengiant su aplinka susijusius planus ir programas;

(1) OL L 164, 1994 6 30, p. 3.

(2) OL L 143, 2004 4 30, p. 56.

(3) OL L 124, 2005 5 17, p. 4.

- (16) Sąjungos teisės aktuose, visų pirma 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo ⁽¹⁾, 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/35/EB, nustatančioje visuomenės dalyvavimą rengiant tam tikrus su aplinka susijusius planus ir programas ⁽²⁾, 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo ⁽³⁾ ir 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės ⁽⁴⁾ nustatyti atitinkami reikalavimai, susiję su planų ir projektų rengimu. Vis dėlto esantys Sąjungos reikalavimai dėl visuomenės dalyvavimo taikomi ne visoms jūroje vykdomoms naftos ir dujų žvalgymo operacijoms. Visų pirma tai taikytina sprendimų priėmimo procesui, kurio tikslas - pradėti žvalgymo operacijas iš gavybai neskirto įrenginio arba dėl kurio tos operacijos gali būti pradėtos. Vis dėlto tokios žvalgymo operacijos tam tikromis aplinkybėmis gali turėti didelį poveikį aplinkai, todėl sprendimų priėmimo procese turėtų būti užtikrinamas visuomenės dalyvavimas, kaip reikalaujama pagal Orhuso konvenciją;
- (17) Sąjungoje jau yra gerų nacionalinio reguliavimo, susijusio su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, standartų pavyzdžių. Tačiau visoje Sąjungoje jie taikomi nenuosekliai ir nė viena valstybė narė dar nėra į savo teisės aktus įtraukusi visų geriausios reguliavimo praktikos, susijusios su didelių avarijų prevencija ar jų padarinių žmogaus gyvybei, sveikatai ir aplinkai ribojimu, pavyzdžių. Geriausia reguliavimo praktika yra būtina siekiant nustatyti veiksmingą reguliavimą, kuriuo būtų užtikrinti aukščiausi saugos standartai ir saugoma aplinka, o tą galima pasiekti, *inter alia*, integruojant susijusias funkcijas į vieną kompetentingą valdžios instituciją, kuri galėtų naudotis vienos ar kelių nacionalinių institucijų ištekliais;
- (18) pagal 1992 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyvą 92/91/EEB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos gerinimo būtiniausių reikalavimų, taikomų naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėse (vieno liktoji atskira direktyva, kaip apibrėžta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) ⁽⁵⁾, su darbuotojais ir (arba) jų atstovais turėtų būti konsultuojamasi dėl su sauga ir sveikata darbe susijusių klausimų ir jiems turėtų būti leidžiama dalyvauti diskusijose dėl visų su sauga ir sveikata darbe susijusių klausimų. Be to, remiantis geriausia praktika Sąjungoje konsultavimosi mechanizmus oficialiai turi nustatyti valstybės narės trišaliu pagrindu, kuris apimtų kompetentingą valdžios instituciją, operatorius, savininkus ir darbuotojų atstovus.
- Tokio oficialaus konsultavimosi pavyzdys yra Tarptautinės darbo organizacijos Konvencija dėl trišalių konsultacijų tarptautinėms darbo normoms įgyvendinti (1976 m., Nr. 144);
- (19) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kompetentingai valdžios institucijai būtų suteikti teisiniai įgaliojimai ir tinkamų išteklių, kad ji galėtų imtis veiksmingų, proporcingų ir skaidrių vykdymo užtikrinimo veiksmų (atitinkamai atvejais įskaitant operacijų nutraukimą) nepatenkinamos operatorių ir savininkų saugos ir aplinkos apsaugos veiklos atvejais;
- (20) turėtų būti užtikrintas kompetentingos valdžios institucijos nepriklausomumas ir objektyvumas. Šiuo atžvilgiu didelių avarijų metu įgyta patirtis aiškiai rodo, kad valstybės narės administracinių kompetencijų organizavimas gali užkirsti kelią interesų konfliktams aiškiai atskiriant reguliavimo funkcijas bei su jais susijusius sprendimus dėl saugos jūroje ir aplinka, ir reguliavimo funkcijas, susijusias su jūroje esančių gamtos išteklių ekonominiu vystymu, įskaitant licencijos išdavimą ir pajamų valdymą. Tokių interesų konfliktų geriausiai išvengiama visiškai atskiriant kompetentingos valdžios institucijos funkcijas nuo su jūroje esančių gamtos išteklių ekonominiu vystymu susijusių funkcijų;
- (21) vis dėlto visiškai kompetentingos valdžios institucijos funkcijų atskyrimas nuo jūroje esančių gamtos išteklių ekonominio vystymo gali būti neproporcingas tais atvejais, kai valstybėje narėje vykdoma labai mažai naftos ir dujų operacijų jūroje. Tokiu atveju atitinkama valstybė narė turėtų imtis geriausių alternatyvių priemonių, kad užtikrintų kompetentingos valdžios institucijos nepriklausomumą ir objektyvumą;
- (22) didelių pavojų, susijusių su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, visų pirma su proceso sauga, saugiu angliavandenilių izoliavimu, struktūriniu vientisumu, gaisro ir sprogimo prevencija, evakuacija, pasitraukimu ir gelbėjimu, taip pat poveikio aplinkai ribojimu įvykus didelei avarijai, atveju reikalingi specialūs teisės aktai;
- (23) ši direktyva turėtų būti taikoma nedarant poveikio kituose Sąjungos teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, visų pirma darbuotojų saugos ir sveikatos darbe srityje, konkrečiai – 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyvos 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo ⁽⁶⁾ ir Direktyvos 92/91/EEB reikalavimams;

⁽¹⁾ OL L 197, 2001 7 21, p. 30.

⁽²⁾ OL L 156, 2003 6 25, p. 17.

⁽³⁾ OL L 26, 2012 1 28, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 197, 2012 7 24, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 348, 1992 11 28, p. 9.

⁽⁶⁾ OL L 183, 1989 6 29, p. 1.

- (24) veiklai jūroje galiojanti tvarka turi būti taikoma operacijoms, vykdomoms tiek, stacionariuose, tiek ir mobiliuose įrenginiuose, taip pat visam žvalgyimo ir gavybos veiklos ciklui nuo projekto iki eksploatacijos nutraukimo ir sustabdymo visam laikui;
- (25) šiuo metu sukaupta geriausia patirtis didelių avarijų, susijusių su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, prevencijos srityje grindžiama tikslų nustatymo metodu ir pageidaujamų rezultatų pasiekimu vykdant išsamų rizikos įvertinimą ir taikant patikimas valdymo sistemas;
- (26) remiantis geriausia praktika Sąjungoje, operatoriai ir savininkai raginami nustatyti veiksmingą įmonės saugos ir aplinkosaugos politiką, bei ją įtvirtinti įdiegiant išsamią saugos ir aplinkos valdymo sistemą ir patvirtinant avarijos likvidavimo planą. Kad būtų nustatytos tinkamos didelių avarijų prevencijos priemonės, operatoriai ir savininkai turėtų nuodugniai bei sistemingai identifikuoti visus didelių avarijų veiksmų planus, susijusius su visa pavojinga veikla, kuri gali būti vykdoma tame įrenginyje, įskaitant poveikį aplinkai, kurį sukelia didelė avarija. Vadovaujantis ta geriausia praktika taip pat reikalaujama įvertinti didelės avarijos tikimybę, padarinius ir riziką, bei būtinas jos prevencijos priemones, taip pat avarijos likvidavimo priemones, taikomas tuo atveju, jei didelė avarija vis dėlto įvyktų. Rizikos vertinimas ir didelių avarių prevencijos priemonės turėtų būti aiškiai aprašytos ir įtrauktos į ataskaitą apie didelius pavojus. Ataskaita apie didelius pavojus turėtų papildyti Direktyvoje 92/91/EEB nurodytą saugos ir sveikatos dokumentą. Atitinkamai ataskaitos apie didelius pavojus rengimo etapais turėtų būti konsultuojamasi su darbuotojais. Kompetentinga valdžios institucija turėtų visapusiškai įvertinti ataskaitą dėl didelių pavojų ir jai pritarti;
- (27) kad būtų išlaikytas didelio pavojaus valstybių narių jūrinuose vandenyse kontrolės priemonių veiksmingumas, ataskaita apie didelius pavojus turėtų būti rengiama ir, prireikus, iš dalies keičiama dėl kiekvieno svarbaus gavybos įrenginio gyvavimo ciklo aspekto, įskaitant projektavimą, eksploatavimą, kartu su kitais įrenginiais vykdomas operacijas, tokio įrenginio perkėlimą atitinkamos valstybės narės jūrinuose vandenyse, esminius pakeitimus ir galutinį eksploataavimo sustabdymą. Analogiškai turėtų būti rengiama ir ataskaita apie didelius pavojus dėl gavybai neskirtų įrenginių, įskaitant jos dalinį keitimą, jei to reikia siekiant atsižvelgti į esminius įrenginio pakeitimus. Valstybių narių jūrinuose vandenyse neturėtų būti eksploatuojamas joks įrenginys, jei kompetentinga valdžios institucija nėra patvirtinusi ataskaitos apie didelius pavojus, kurią turi pateikti operatorius ar savininkas. Tai, kad kompetentinga valdžios institucija pritaria ataskaitai apie didelius pavojus, neturėtų reikšti, kad operatoriaus ar savininko atsakomybė už didelių pavojų kontrolę perduodama kompetentingai valdžios institucijai;
- (28) gręžinio eksploataavimo operacijos turėtų būti vykdomos naudojant tik tokį įrenginį, kuriuo techniškai įmanoma kontroliuoti visus iš anksto numatomus pavojus gręžinio, ir dėl kurio parengtai ataskaitai apie didelius pavojus yra pritarta;
- (29) operatorius turėtų naudoti ne tik tinkamą įrenginį, bet ir parengti išsamų projekto planą bei eksploataavimo planą, susijusius su konkrečiomis kiekvieno gręžinio eksploataavimo aplinkybėmis ir pavojais. Vadovaudamasis geriausia praktika Sąjungoje, operatorius turėtų pasirūpinti, kad gręžinio projektą iširtų nepriklausomi ekspertai. Operatorius turėtų nusiųsti pranešimą apie gręžinio planus kompetentingai valdžios institucijai pakankamai iš anksto, kad ji imtųsi visų būtinų veiksmų dėl planuojamo gręžinio eksploataavimo. Šiuo atžvilgiu valstybės narės gali nustatyti griežtesnius nacionalinius reikalavimus, taikomus iki gręžinio eksploataavimo pradžios;
- (30) kad būtų užtikrinta projekto ir nuolatinė operacijų sauga, sektoriaus atstovai privalo vadovautis autoritetinguose standartuose ir gairėse nustatyta geriausia praktika. Tokie standartai ir gairės turėtų būti atnaujinami remiantis naujausiomis žiniomis ir išradimais, kad būtų užtikrinamas jų nuolatinis tobulinimas. Operatoriai, savininkai ir kompetentingos valdžios institucijos turėtų bendradarbiauti, kad nustatytų naujų standartų ir gairių kūrimo arba esamų standartų ir gairių tobulinimo prioritetus, atsižvelgiant į *Deepwater Horizon* avarijos ir kitų didelių avarių metu įgytą patirtį. Tinkamai atsižvelgiant į nustatytus prioritetus, turėtų būti nedelsiant imtasi rengti naujus arba patobulintus standartus bei gaires;
- (31) atsižvelgiant į jūroje vykdomų naftos ir dujų operacijų sudėtingumą, siekiant užtikrinti, kad operatoriai ir savininkai taikytų geriausią praktiką, būtina nepriklausomos visą įrenginio gyvavimo ciklą saugai ir aplinkai labai svarbių elementų, įskaitant projektavimo etapą gavybos įrenginių atveju, patikros sistema;
- (32) jeigu mobilieji gręžimo jūroje įrenginiai yra pervežami ir turi būti laikomi laivais, jiems taikomos tarptautinės jūrų konvencijos, visų pirma Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS), Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL) arba galiojančios Mobilijų gręžimo jūroje įrenginių statybos ir įrengimo kodekso (MODU kodeksas) redakcijos lygiaverčiai standartai. Tokiems jūra pervežamiems mobiliesiems gręžimo jūroje įrenginiams taip pat taikoma Sąjungos teisė dėl uosto valstybės kontrolės ir vėliavos valstybės reikalavimų laikymosi. Ši direktyva tokiems įrenginiams taikoma tuomet, kai jie yra dislokuoti jūroje gręžimo, gavybos ar kitos veiklos, susijusios su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, tikslais;

- (33) ataskaitoje apie didelius pavojus reikėtų, *inter alia*, atsižvelgti į riziką aplinkai, įskaitant poveikį, kurį klimato sąlygos ir klimato kaita daro ilgalaikiam įrenginių atsparumui. Atsižvelgiant į tai, kad vienoje valstybėje narėje vykdomos naftos ir dujų operacijos jūroje gali daryti didelį neigiamą poveikį kitos valstybės narės aplinkai, būtina nustatyti ir taikyti specialias nuostatas pagal 1991 m. vasario 25 d. Espoo (Suomija) priimtą Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos (JTEEK) Konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste. Valstybės narės, kurių jūrinuose vandenyse nevykdomos naftos ir dujų operacijos jūroje, turėtų paskirti ryšių palaikymo centrus, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos veiksmingai bendradarbiauti šiuo tikslu;
- (34) operatoriai turėtų nedelsdami pranešti valstybėms narėms apie įvykusią arba galinčią įvykti didelę avariją, kad valstybės narės galėtų atitinkamai imtis reagavimo veiksmų. Todėl operatoriai į pranešimą turėtų įtraukti atitinkamus ir pakankamus duomenis apie įvykusios arba grėsiančios didelės avarijos vietą, mastą ir pobūdį, jų pačių vykdomus reagavimo veiksmus ir išplitimo blogiausiu atveju veiksmų planus, įskaitant galimą tarpvalstybinį pobūdį;
- (35) siekiant užtikrinti veiksmingą ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, operatoriai turėtų parengti avarijos likvidavimo vidaus planus, kurie būtų pritaikyti konkrečiai vietai ir būtų grindžiami didžiausių pavojų ataskaitoje identifikuotais rizikos ir pavojų veiksmų planus, pateikti juos savo kompetentingoms valdžios institucijoms ir išsaugotų tokius išteklius, kuriuos prireikus būtų galima panaudoti skubiam šių planų vykdymui. Mobilųjų gręžimo jūroje įrenginių operatoriai turėtų užtikrinti, kad savininkų parengti avarijų likvidavimo vidaus planai prireikus būtų pakeičiami taip, kad būtų tinkami atsižvelgiant į konkrečią vietovę ir gręžinio eksploatavimo pavojus. Tokie pakeitimai turėtų būti įtraukti į pranešimą apie gręžinio eksploatavimą. Tai, ar išteklių likviduoti avariją pakanka, reikėtų įvertinti atsižvelgiant į pajėgumus juos dislokuoti avarijos vietoje. Operatoriai turėtų užtikrinti, kad avarijos likvidavimo išteklius būtų galima iš karto naudoti ir kad jie būtų veiksmingi, taip pat reguliariai juos išbandyti. Tinkamai pagrįstais atvejais leistina, kad avarijos likvidavimo priemonės būtų grindžiamos avarijos likvidavimo įrangos, pavyzdžiui, užsandinimo įtaisų, ir kitų išteklių greitu transportavimu iš atokių vietovių;
- (36) remiantis geriausia pasauline praktika licencijos turėtojai, operatoriai ir savininkai turi prisiimti pirminę atsakomybę už riziką, kurią sukuria vykdydami savo operacijas, įskaitant jų vardu rangovų vykdomas operacijas, kontrolę, taigi įmonės reikalauja, kad didelių avarijų prevencijos politikoje būtų nustatyti mechanizmai ir aukščiausio lygio įmonės išsipareigojimas nuosekliai įgyvendinti tą politiką visos įmonės mastu Sąjungoje ir už jos ribų;
- (37) atsakingi operatoriai ir savininkai savo operacijas visame pasaulyje turėtų vykdyti vadovaudamiesi geriausia praktika ir standartais. Nuoseklus tokių geriausios praktikos ir standartų taikymas turėtų tapti privalomas Sąjungoje, ir būtų pageidautina, kad valstybės narės teritorijoje įregistruoti operatoriai ir savininkai, veikdami už valstybių narių jūrinių vandenių ribų, taikytų įmonės didelių avarijų prevencijos politiką kiek tai įmanoma pagal taikytiną nacionalinę teisinę sistemą;
- (38) nors pripažįstama, kad gali būti neįmanoma užtikrinti reikalavimų, susijusių su įmonių politika dėl didelių avarijų prevencijos, vykdymą už Sąjungos teritorijos ribų, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad operatoriai ir savininkai į savo įmonių politikos dėl didelių avarijų prevencijos dokumentus įtrauktų už Sąjungos teritorijos ribų jūroje vykdomas naftos ir dujų operacijas;
- (39) informacija apie dideles avarijas, susijusias su už Sąjungos teritorijos ribų jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, gali padėti labiau suprasti jų galimas priežastis, labiau pasimokyti iš įgytos patirties ir toliau plėtoti reguliavimo sistemą. Todėl visos valstybės narės, įskaitant valstybes nares, neturinčių priėjimo prie jūros, ir jūrines valstybes nares, kurios nevykdo naftos ir dujų operacijų jūroje ar licencijos išdavimo veiklos, turėtų reikalauti joms pateikti ataskaitas apie už Sąjungos teritorijos ribų įvykusias dideles avarijas, susijusias su jų teritorijoje registruotomis įmonėmis, ir keistis ta informacija Sąjungos lygiu. Ataskaitų teikimo reikalavimai neturėtų trukdyti vykdyti avarijos likvidavimo veiksmų arba su avarija susijusį teismo procesą. Priešingai, šiuose reikalavimuose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tam, kaip avarijos patirtį panaudoti tolesniam Sąjungos teritorijoje jūroje vykdomų naftos ir dujų operacijų saugos gerinimui;
- (40) valstybės narės turėtų tikėtis, kad operatoriai ir savininkai, vadovaudamiesi geriausia praktika, užmegztų veiksmingus bendradarbiavimo santykius su kompetentinga valdžios institucija, remtų kompetentingos valdžios institucijos geriausią reguliavimo praktiką ir aktyviai užtikrintų aukščiausio lygio saugą, įskaitant, kai tai būtina operacijų nutraukimą nesant reikalo kompetentingai valdžios institucijai imtis veiksmų;
- (41) siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į visas saugos problemas ir visų jų būtų paisoma, svarbu nustatyti ir skatinti taikyti tinkamas konfidencialaus pranešimo apie šias problemas ir informatorių apsaugos priemones. Nors valstybės narės negali užtikrinti reikalavimų vykdymo už Sąjungos teritorijos ribų, tomis priemonėmis turėtų būti sudarytos sąlygos asmenims, susijusiems su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis už Sąjungos teritorijos ribų, pranešti apie jiems susirūpinimą keliančius klausimus;
- (42) valstybėms narėms sunku dalytis palyginamais duomenimis, o pats dalijimosi duomenimis procesas yra nepatikimas, nes nėra sukurta visoms valstybėms narėms bendra duomenų teikimo forma. Bendra duomenų teikimo forma, pagal kurią operatoriai ir savininkai teiktų valstybei narei informaciją, užtikrintų operatorių ir savininkų

saugos ir aplinkosauginio veiksmingumo skaidrumą, taip pat visuomenei būtų sudarytos sąlygos susipažinti su aktualia ir visos Sąjungos lygiu palyginama informacija apie jūroje vykdomų naftos ir dujų operacijų saugą, ir palengvintų patirties, įgytos įvykus didelėms avarijoms ar vos joms neįvykus, sklaidą;

- (43) siekiant užtikrinti vienodas dalijimosi informacija sąlygas ir skatinti jūroje vykdomos naftos ir dujų gavybos veiklos skaidrumą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su informacijos, kuria turi būti dalijamasi ir kuri turi būti viešai skelbiama, pateikimo forma ir elementais. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamas laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽¹⁾;
- (44) patariamoji procedūra turėtų būti taikoma atitinkamiems įgyvendinimo aktams priimti, nes tie aktai yra iš esmės tik praktinio pobūdžio. Todėl nagrinėjimo procedūros taikymas būtų nepagrįstas;
- (45) siekiant paskatinti visuomenės pasitikėjimą jūroje vykdomų naftos ir dujų operacijų Sąjungoje reikšme ir sąžiningumu, valstybės narės turėtų reguliariai teikti Komisijai pranešimus apie veiklą ir incidentus. Komisija turėtų reguliariai skelbti ataskaitas apie Sąjungos veiklos apimtį ir saugos bei aplinkosauginio veiksmingumo jūriname naftos ir dujų sektoriuje tendencijas. Valstybės narės turėtų nedelsdamos informuoti Komisiją ir bet kurią kitą valstybę narę, kurios teritorija ar jūriniai vandenys yra paveikti, taip pat atitinkamą visuomenę, apie didelę avarią;
- (46) patirtis rodo, kad būtina užtikrinti neskelbtinų duomenų konfidencialumą siekiant skatinti atvirą kompetentingos valdžios institucijos ir operatoriaus bei savininko dialogą. Šiuo tikslu operatorių ir savininkų ir visų valstybių narių dialogas turėtų būti grindžiamas atitinkamais galiojančiais tarptautiniais teisiniais dokumentais ir Sąjungos teise dėl galimybės susipažinti su aplinkai svarbia informacija, taikant visus privalomuosius reikalavimus dėl saugos ir aplinkos apsaugos;
- (47) už jūroje vykdomą veiklą atsakingų valdžios institucijų bendradarbiavimo vertę aiškiai patvirtino Šiaurės jūros šalių institucijų, atsakingų už jūroje vykdomą veiklą, forumo ir Tarptautinio reguliavimo institucijų forumo veikla. Panašus bendradarbiavimas Sąjungos mastu pradėtas ekspertų grupėje – Europos Sąjungos institucijų,

atsakingų už jūroje vykdomą naftos ir dujų veiklą, grupėje (EUOAG) ⁽²⁾, kurios uždavinys – skatinti veiksmingą nacionalinių atstovų ir Komisijos bendradarbiavimą, įskaitant geriausios praktikos skleidimą ir operatyvinės informacijos platinimą, standartų didinimo prioritetų nustatymą ir patarimus Komisijai reguliavimo reformos srityje;

- (48) didelės avarijos būtų likviduojamos, o veiksmai, kurių reikia imtis susiklosčius nenumatytoms aplinkybėms didelių avarių atveju, turėtų būti planuojami veiksmingiau, jei valstybės narės tarpusavyje ir valstybės narės bei naftos ir dujų sektoriaus atstovai sistemingai ir planingai bendradarbiautų, taip pat dalintųsi atitinkamais avarių likvidavimo ištekliais, įskaitant ekspertines žinias. Prireikus, taikant tokias avarių likvidavimo priemones ir planuojant taip pat reikėtų naudotis Sąjungoje esamais ištekliais ir prieinama pagalba, visų pirma pasitelkiant Europos jūrų saugumo agentūrą (toliau – agentūra), įsteigtą Reglamentu (EB) Nr. 1406/2002 ⁽³⁾, ir Sąjungos civilinės saugos mechanizmą, įsteigtą Tarybos sprendimu 2007/779/EB, Euratomas ⁽⁴⁾. Valstybės narės taip pat turėtų būti leista prašyti papildomos pagalbos iš agentūros, taikant Sąjungos civilinės saugos mechanizmą;
- (49) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1406/2002 agentūra buvo įsteigta siekiant užtikrinti aukštą, vienodą ir veiksmingą jūrų saugumo ir taršos iš laivų prevencijos lygį Sąjungoje, taip pat siekiant užtikrinti, kad būtų reaguojama į jūros taršą, atsiradusią dėl naftos ir dujų įrenginių veiklos;
- (50) įgyvendinant šioje direktyvoje nustatytas pareigas, turėtų būti atsižvelgiama į tą faktą, kad jūrų vandenys, kuriuose valstybės narės vykdo suverenią valdžią ar turi suverenias teises ir kurie priskiriami jų jurisdikcijai, yra sudedamoji keturių jūros regionų, nurodytų Direktyvos 2008/56/EB 4 straipsnio 1 dalyje, t. y. Baltijos jūros, Šiaurės Rytų Atlanto vandenyno, Viduržemio jūros ir Juodosios jūros regionų, dalis. Todėl Sąjunga turėtų visų pirma stiprinti veiksmų koordinavimą su trečiosiomis valstybėmis, vykdančiomis suverenią valdžią ar turinčioms suverenias teises ir jurisdikciją minėtų jūros regionų jūrinuose vandenyse. Atitinkamos bendradarbiavimo sistemos apima regionines jūrų konvencijas, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 10 punkte;
- (51) kiek tai susiję su Viduržemio jūra, kartu su šia direktyva buvo imamasi būtinų veiksmų, kad Sąjunga prisijungtų prie Viduržemio jūros aplinkos ir pakrančių zonos

⁽¹⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

⁽²⁾ 2012 m. sausio 19 d. Komisijos sprendimas dėl Europos Sąjungos institucijų, atsakingų už jūroje vykdomą naftos ir dujų sektoriaus veiklą, grupės sudarymo (OL C 18, 2012 1 21, p. 8).

⁽³⁾ 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 208, 2002 8 5, p. 1).

⁽⁴⁾ OL L 314, 2007 12 1, p. 9.

apsaugos konvencijos (Barselonos konvencija), kuri sudaryta Tarybos sprendimu 77/585/EEB ⁽¹⁾ Viduržemio jūros apsaugos nuo taršos, susidarančios dėl kontinentinio šelfo ir jūros dugno bei podugnio žvalgyimo ir eksploataavimo, protokolo ⁽²⁾ (Jūros protokolas);

- (52) Arkties vandenys yra ypač svarbi Sąjungai kaimyninė jūros aplinka ir jiems tenka svarbus vaidmuo švelninant klimato kaitą. Siekiant užtikrinti Arkties aplinkos apsaugą jūroje vykdant naftos ir dujų operacijas, įskaitant žvalgyimą, ir atsižvelgiant į didelių avarijų riziką ir veiksmingo avarijų likvidavimo priemonių poreikį, ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama didelį susirūpinimą keliančioms aplinkosaugos problemoms, susijusioms su Arkties vandenimis, spręsti. Arkties tarybos narėmis esančios valstybės narės raginamos aktyviai propaguoti aukščiausius standartus, susijusius su šios pažeidžiamos ir savitos ekosistemos aplinkosauga, pavyzdžiui, nustatant tarptautines priemones dėl taršos nafta Arkties regiono jūrose prevencijos, pasirengimo jai ir jos likvidavimo veiksmų, taip pat remiantis, *inter alia*, Arkties tarybos įkurtos darbo grupės veikla ir esamomis Arkties tarybos gairėmis dėl naftos ir dujų jūroje;
- (53) nacionaliniai avarijos likvidavimo išorės planai turėtų būti grindžiami rizikos įvertinimu, atsižvelgiant į ataskaitas apie didelius pavojus, susijusias su atitinkamuose jūrinuose vandenyse esančiais įrenginiais. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į naujausias Nelaimių valdymui skirtas rizikos vertinimo ir nustatymo gaires, kurias parengia Komisija;
- (54) kad avarijos būtų likviduojamos veiksmingai, operatorius ir savininkas turi nedelsdami imtis veiksmų ir glaudžiai bendradarbiauti su valstybių narių už avarijų likvidavimą atsakingomis organizacijomis, koordinuojančiomis papildomų avarijos likvidavimo išteklių skyrimą atsižvelgiant į padėties pokyčius. Toks avarijos likvidavimas taip pat turėtų apimti išsamų ekstremaliosios situacijos ištyrimą, ir šį tyrimą reikėtų pradėti nedelsiant, kad būtų užtikrinta, jog bus prarasta kuo mažiau reikšmingos informacijos ir įrodymų. Po avarijos valstybės narės turėtų padaryti atitinkamas išvadas ir imtis visų būtinų priemonių;
- (55) labai svarbu, kad visa svarbi informacija, įskaitant techninius duomenis ir parametrus, būtų prieinama atliekant vėlesnį tyrimą. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad naftos ir dujų operacijų jūroje metu būtų renkama svarbi informacija ir kad įvykus didelei avarijai svarbi informacija būtų išsaugota, ir kad tinkamų duomenų rinkimas

būtų intensyvesnis. Todėl valstybės narės turėtų skatinti naudoti tinkamas technines priemones, kad būtų skatinamas svarbių duomenų patikimumas ir įrašymas, bei užkertamas kelias galimam manipuliavimui duomenimis;

- (56) veiksmingam šios direktyvos reikalavimų įgyvendinimui užtikrinti reikėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas už pažeidimus;
- (57) siekiant pritaikyti tam tikrus priedus ir įtraukti papildomą informaciją, kurios gali prireikti atsižvelgiant į technikos pažangą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai iš dalies keisti tam tikruose šios direktyvos prieduose nustatytus reikalavimus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (58) Direktyvoje 2004/35/EB pateikta „žalos vandeniu“ apibrėžtis turėtų būti iš dalies pakeista siekiant užtikrinti, kad licencijų turėtojų atsakomybė pagal tą direktyvą būtų taikoma valstybių narių jūrų vandenims, kaip apibrėžta Direktyvoje 2008/56/EB;
- (59) daugelis šios direktyvos nuostatų nėra svarbios valstybės narės, neturinčiomis priejimo prie jūros, t. y. Austrijai, Čekijai, Vengrijai, Liuksemburgui ir Slovakijai. Vis dėlto pageidautina, kad tos valstybės narės, palaikydamos dvišalius santykius su trečiosiomis valstybėmis ir atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, propaguotų Sąjungos teisėje nustatytus naftos ir dujų operacijų jūroje saugos principus ir aukštus standartus;
- (60) ne visos valstybės narės, kurios yra jūrinės valstybės, leidžia naftos ir dujų operacijas jų jurisdikcijai priskiriamoje jūroje. Tos valstybės narės nedalyvauja licencijų išdavimo tokioms operacijoms ir didelių avarijų, susijusių su jūroje vykdomomis tokiomis operacijomis, prevencijos veikloje. Todėl būtų neproporcinga ir nereikalinga tas valstybes nares įpareigoti perkelti visas šios direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę ir jas įgyvendinti. Vis dėlto dėl naftos ir dujų operacijų jūroje kilusios avarijos gali turėti poveikį jų pakrantėms. Todėl įvykus didelei avarijai tos valstybės narės turėtų, *inter alia*, būti pasirengusios vykdyti avarijos likvidavimo veiksmus bei atlikti tyrimą ir turėtų bendradarbiauti per ryšių palaikymo centrus su kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis;

⁽¹⁾ OL L 240, 1977 9 19, p. 1.

⁽²⁾ 2012 m. gruodžio 17 d. Tarybos sprendimas dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Viduržemio jūros apsaugos nuo taršos, susidarančios dėl kontinentinio šelfo ir jūros dugno bei podugnio žvalgyimo ir eksploataavimo, protokolo (OL L 4, 2013 1 9, p. 13).

- (61) atsižvelgiant į valstybių narių, neturinčių priėjimo prie jūros, geografinę padėtį, šios valstybės nedalyvauja licencijų išdavimo naftos ir dujų operacijoms jūroje ir didelių avarių, susijusių su tomis operacijomis, prevencijos veikloje, ir jos negali būti potencialiai patirti tokių avarių, įvykusių kitų valstybių narių jūrinuose vandenyse, padarinių. Todėl jos neturėtų būti įpareigosios į nacionalinę teisę perkelti daugumos šios direktyvos nuostatų. Vis dėlto tais atvejais, kai įmonės, kuri pati ar per patronuojamąsias įmones vykdo su naftos ir dujų operacijomis jūroje susijusią veiklą už Sąjungos teritorijos ribų, yra registruota valstybėje narėje, neturinčioje priėjimo prie jūros, ta valstybė narė turėtų reikalauti, jog ta įmonė pateiktų dėl tokių operacijų įvykusios avarijos ataskaitą, kuria būtų galima keistis Sąjungos lygiu, kad visos suinteresuotosios šalys Sąjungoje pasinaudotų įvykus tokioms avarių sukaupta patirtimi;
- (62) be šioje direktyvoje nustatytų priemonių, Komisija turėtų ištirti kitas tinkamas priemones, skirtas didelių avarių prevencijai stiprinti ir jų padariniams riboti;
- (63) operatoriai turėtų užtikrinti, kad turi pakankamus fizinius, žmogiškuosius ir finansinius išteklius užkirsti kelią didelėms avarioms ir riboti tokių avarių padarinius. Vis dėlto kadangi nė viena iš esamų finansinio užtikrinimo priemonių, įskaitant rizikos paskirstymo priemones, negali apimti visų galimų didelių avarių padarinių, Komisija turėtų toliau analizuoti ir tirti atitinkamas priemones, kad būtų užtikrinta pakankamai griežta atsakomybės už žalą, susijusią su naftos ir dujų operacijomis jūroje, sistema, reikalavimai dėl finansinio pajėgumo, įskaitant atitinkamų finansinio užtikrinimo ar kitų priemonių prieinamumą. Tai gali būti galimybės nustatyti abipusio kompensavimo sistemą nagrinėjimas. Komisija turėtų pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą su savo išvadomis, prie kurios prireikus būtų pridėti pasiūlymai;
- (64) Sąjungos lygmeniu svarbu, kad techniniai standartai būtų papildyti atitinkama teisine sistema, kurią sudarytų produktų saugos teisės aktai, ir kad tokie standartai būtų taikomi visiems jūroje esantiems įrenginiams valstybių narių jūrinuose vandenyse, o ne tik nemobiliesiems gavybos įrenginiams. Todėl Komisija turėtų toliau analizuoti produktų saugos standartus, taikomus naftos ir dujų operacijoms jūroje;
- (65) kadangi šios direktyvos tikslas, t. y. nustatyti būtiniausius reikalavimus dėl didelių avarių prevencijos naftos ir dujų operacijų jūroje metu bei tokių avarių padarinių mažinimo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

IVADINĖS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šia direktyva nustatomi būtiniausi didelių avarių, susijusių su naftos ir dujų operacijomis jūroje, prevencijos ir tokių avarių padarinių ribojimo reikalavimai.
2. Šia direktyva nedaromas poveikis Sąjungos teisei, susijusiai su darbuotojų sauga ir sveikata darbe, visų pirma direktyvoms 89/391/EEB ir 92/91/EEB.
3. Šia direktyva nedaromas poveikis direktyvoms 94/22/EB, 2001/42/EB, 2003/35/EB, 2003/4/EB ⁽¹⁾, 2003/35/EB, 2010/75/ES ⁽²⁾ ir 2011/92/ES.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje:

- 1) didelė avarija – su įrenginiu ar prijungtąja infrastruktūra susijęs:
  - a) incidentas, susijęs su sprogimu, gaisru, gręžinio kontrolės praradimu arba naftos, dujų ar pavojingų medžiagų nutekėjimu, dėl kurio žūsta ar sunkiai sužalojami žmonės ar yra didelė tikimybė, kad žus ar bus sunkiai sužaloti žmonės;
  - b) incidentas, dėl kurio stipriai pažeidžiamas įrenginys arba prijungtoji infrastruktūra ir žūsta ar sunkiai sužalojami žmonės ar yra didelė tikimybė, kad žus ar bus sunkiai sužaloti žmonės;
  - c) kitas incidentas, dėl kurio žūsta ar sunkiai sužalojami penki ar daugiau asmenų, esančių jūroje dislokuotame įrenginyje, kuriame yra pavojaus šaltinis, arba dalyvaujančių naftos ir dujų operacijoje jūroje ar su įrenginiu arba prijungtąja infrastruktūra susijusioje operacijoje; arba

⁽¹⁾ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁽²⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

- d) didelis su aplinka susijęs incidentas, kuris yra a, b ir c punktuose nurodytų incidentų padarinys.
- Siekiant nustatyti, ar incidentas gali būti laikomas didele avarija pagal a, b arba d punktus, įrenginys, kuris paprastai yra neprižiūrimas, laikomas prižiūrimu;
- 2) jūroje – esantis valstybės narės teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje ar kontinentiniame šelfe, kaip apibrėžta Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje;
  - 3) naftos ir dujų operacijos jūroje – visa su įrenginiu ar prijungtąja infrastruktūra susijusi veikla, įskaitant projektavimą, planavimą, statybą, eksploatavimą ir eksploatavimo nutraukimą, kuri vykdoma naftos arba dujų žvalgymo ir gavybos tikslais, išskyrus naftos ir dujų transportavimą iš vienos pakrantės į kitą;
  - 4) rizika – įvykio tikėtumo ir to įvykio padarinių derinys;
  - 5) operatorius – subjektas, kurį licencijos turėtojas arba licencijų išdavimo institucija paskyrė naftos ir dujų operacijoms jūroje vykdyti, įskaitant gręžinio eksploatavimo operacijų planavimą ir vykdymą arba įrenginio vykdomų gavybos funkcijų valdymą ir kontrolę;
  - 6) tinkamas – tikslus ar visiškai atitinkantis, be kita ko, atsižvelgiant į proporcingas pastangas ir išlaidas, konkretų reikalavimą ar konkrečią situaciją, grindžiamas objektyviais įrodymais ir patvirtinta analize, palyginimu su atitinkamais standartais ar kitomis priemonėmis, kurias kitos valdžios institucijos ar sektoriaus atstovai naudoja panašiomis aplinkybėmis;
  - 7) subjektas – fizinis ar juridinis asmuo arba tokių asmenų grupė;
  - 8) priimtinas (rizikos atžvilgiu) – rizikos lygis, kurio atžvilgiu tolesnis šios rizikos mažinimas laiko, išlaidų ar pastangų prasme būtų visiškai neproporcingas, palyginti su iš tokio mažinimo gaunama nauda. Vertinant, ar laikas, išlaidos ar pastangos būtų visiškai neproporcingos, palyginti su dėl tolesnio rizikos mažinimo gaunama nauda, reikia atsižvelgti į geriausią praktiką nustatytus rizikos lygius, atitinkančius veiklą;
  - 9) licencija – leidimas vykdyti naftos ir dujų operacijas jūroje pagal Direktyvą 94/22/EB;
  - 10) licencijuota teritorija – geografinė vietovė, kuriai taikoma licencija;
  - 11) licencijos turėtojas – licenciją turintis asmuo arba bendrai licenciją turintys asmenys;
  - 12) rangovas – operatoriaus arba savininko vardu konkrečioms užduotims atlikti operatoriaus arba savininko pasamdytas subjektas;
  - 13) licenciją išduodanti institucija – valdžios institucija, kuri atsakinga už leidimų išdavimą arba naudojimosi tais leidimais stebėseną, kaip numatyta Direktyvoje 94/22/EB;
  - 14) kompetentinga valdžios institucija – pagal šią direktyvą paskirta valdžios institucija, atsakinga už pagal šią direktyvą jai pavestas pareigas. Kompetentingą valdžios instituciją gali sudaryti viena ar daugiau viešųjų įstaigų;
  - 15) žvalgymas – žvalgomųjų gręžinių gręžimas ir visos susijusios naftos ir dujų operacijos jūroje, kurias būtina atlikti prieš atliekant su gavyba susijusias operacijas;
  - 16) gavyba – naftos ir dujų išgavimas jūroje iš licencijuotos teritorijos požeminio sluoksnio, įskaitant naftos ir dujų perdirbimą jūroje ir jų transportavimą prijungtąja infrastruktūra;
  - 17) gavybai neskirtas įrenginys – kitas nei naftos ir dujų gavybai naudojamas įrenginys;
  - 18) visuomenė – vienas ar daugiau subjektų ir, pagal nacionalinės teisės aktus ar praktiką, jų asociacijos, organizacijos ar grupės;
  - 19) įrenginys – nejudamas, stacionarus ar mobilusis įrenginys ar įrenginių junginys, visam laikui sujungtas tiltais arba kitomis struktūromis, naudojamas naftos ir dujų operacijoms jūroje ar susijęs su tokiais operacijomis. Įrenginiai apima mobiliuosius gręžimo jūroje įrenginius tik tuomet, kai jie yra dislokuoti jūroje gręžimo, gavybos ar kitos veiklos, susijusios su naftos ir dujų operacijomis jūroje, tikslais;

- 20) gavybos įrenginys – gavybai naudojamas įrenginys;
- 21) prijungtoji infrastruktūra – valstybės narės nustatytoje saugos zonoje arba toliau nuo įrenginio esančioje gretimose zonoje:
- a) gręžinys ir susijusios struktūros, papildomi gamybiniai vienetai ir prietaisai, sujungti su jūroje esančiu įrenginiu;
  - b) įrengimai ar konstrukcijos, esantys pagrindinėje įrenginio struktūroje ar prie jos pritvirtinti;
  - c) pritvirtinti vamzdymo įrengimai ar konstrukcijos;
- 22) pritarimas ataskaitai apie didelius pavojus – kompetentingos valdžios institucijos rašytinis pranešimas operatoriui ar savininkui, kad ataskaita apie didelius pavojus, jei ji būtų įgyvendinta taip, kaip joje nustatyta, atitinka šios direktyvos reikalavimus. Pritarimas nereiškia, kad atsakomybė už didelių pavojų kontrolę perduodama kompetentingai valdžios institucijai;
- 23) didelis pavojus – padėtis, kuriai esant gali įvykti didelė avarija;
- 24) gręžinio eksploatavimas – visos su gręžiniu susijusios operacijos, dėl kurių atsitiktinai galėtų nutekėti medžiagos, galinčios sukelti didelę avariją, įskaitant gręžinio gręžimą, taisymą ar jo modifikavimą, gręžinio operacijų sustabdymą ir gręžinio eksploatavimo nutraukimą visam laikui;
- 25) mišri operacija – operacija, kuri atliekama iš įrenginio su kitu įrenginiu ar įrenginiais, siekiant su kitu (-ais) įrenginiu (-ais) susijusių tikslų, ir dėl kurios bet kuriame įrenginyje ar visuose įrenginiuose iš esmės padidėja rizika asmenų saugai arba aplinkos apsaugai;
- 26) saugos zona – valstybės narės nustatyta teritorija 500 metrų spinduliu nuo bet kurios įrenginio dalies;
- 27) savininkas – subjektas, teisiškai turintis teisę kontroliuoti gavybai neskirto įrenginio eksploatavimą;
- 28) avarijos likvidavimo vidaus planas – operatoriaus ar savininko pagal šios direktyvos reikalavimus parengtas priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią didelės avarijos, susijusios su naftos ir dujų operacijomis jūroje, plitimui ar riboti jos padarinius, planas;
- 29) nepriklausoma patikra – operatoriui ar savininkui priklausančio subjekto ar organizacinio padalinio, kuris nėra kontroliuojamas ar veikiamas teiginius naudojančio subjekto ar organizacinio padalinio, konkrečių rašytinių teiginių pagrįstumo įvertinimas ir patvirtinimas;
- 30) esminis pakeitimas:
- a) ataskaitos apie didelius pavojus atveju – pagrindo, kuriuo remiantis buvo pritarta pradinei ataskaitai, pakeitimas, įskaitant, *inter alia*, fizinius pakeitimus, atsiradusias naujas žinias arba technologijas ir veiklos valdymo pokyčius;
  - b) pranešimo apie gręžinio eksploatavimą arba mišrias operacijas atveju – pagrindo, kuriuo remiantis buvo pateiktas pirminis pranešimas, pakeitimas, įskaitant, *inter alia*, fizinius pakeitimus, vieno įrenginio pakeitimą kitu, atsiradusias naujas žinias arba technologijas ir veiklos valdymo pokyčius;
- 31) operacijų pradžia – laiko momentas, kai įrenginys arba prijungtoji infrastruktūra pirmą kartą pagal paskirtį panaudojami operacijoms;
- 32) naftos išsiliejimo likvidavimo veiksmingumas – naftos išsiliejimo likvidavimo sistemų veiksmingumas likviduojant naftos išsiliejimą, remiantis aplinkos sąlygų, kurios trukdytų likvidavimui, dažnumo, trukmės ir laiko analize. Naftos išsiliejimo likvidavimo veiksmingumo įvertinimas turi būti išreikštas laiko, per kurį šių sąlygų nėra, procentine dalimi ir apimti eksploatacinių apribojimų, kurie taikomi atitinkamiems įrenginiams, remiantis tokiu įvertinimu, aprašymą;
- 33) saugai ir aplinkosaugai labai svarbūs elementai – įrenginio dalys, įskaitant kompiuterines programas, kurių tikslas – užkirsti kelią didelei avarijai ar apriboti jos padarinius arba dėl kurių gedimo gali kilti didelė avarija arba galėtų būti prie jos labai prisidėta;
- 34) trišalės konsultacijos – oficiali sistema, skirta tam, kad kompetentingos valdžios institucijos, operatoriai, savininkai ir darbuotojų atstovai galėtų vesti dialogą ir bendradarbiauti;
- 35) sektoriaus atstovai – subjektai, kurie tiesiogiai dalyvauja naftos ir dujų operacijose jūroje, kurioms taikoma ši direktyva, arba kurių veikla yra glaudžiai susijusi su tokiomis operacijomis;

- 36) avarijos likvidavimo išorės planas – vietos, nacionalinė ar regioninė strategija, pagal kurią užkertamas kelias didelės avarijos, susijusios su naftos ir dujų operacijomis jūroje, plitimui ar ribojami jos padariniai, panaudojant visus operatoriaus turimus išteklius, kaip aprašyta atitinkamame avarijos likvidavimo vidaus plane, ir bet kokius papildomus valstybių narių suteikiamus išteklius;
- 37) didelis su aplinka susijęs incidentas – incidentas, dėl kurio įvyksta arba gali įvykti dideli neigiami aplinkos pokyčiai, kaip nustatyta Direktyvoje 2004/35/EB.

II SKYRIUS

DIDELIŲ AVARIJŲ, SUSIJUSIŲ SU NAFTOS IR DUJŲ OPERACIJOMIS JŪROJE, PREVENCIJA

3 straipsnis

Bendrieji naftos ir dujų operacijų jūroje rizikos valdymo principai

1. Valstybės narės reikalauja, kad operatoriai užtikrintų, jog būtų imamasi visų tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias didelėms avarijoms, susijusioms su naftos ir dujų operacijomis jūroje.
2. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai nebūtų atleidžiami nuo pareigų, kylančių pagal šią direktyvą dėl to, kad veiksmus ar neveikimą, dėl kurių kilo didelė avarija arba kuriais prisidėta prie tokios avarijos, atliko rangovai.
3. Jeigu įvyksta didelė avarija, valstybės narės užtikrina, kad operatoriai imtųsi visų tinkamų priemonių jos padariniams žmogaus sveikatai ir aplinkai apriboti.
4. Valstybės narės reikalauja, kad operatoriai užtikrintų, jog naftos ir dujų operacijos jūroje būtų atliekamos remiantis sistemingu rizikos valdymu, kad likutinė didelių avarijų rizika žmonėms, aplinkai ir jūroje esantiems įrenginiams būtų priimtina.

4 straipsnis

Su licencijomis susijęs saugos ir aplinkos aspektų įvertinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad priimant sprendimus dėl licencijų išdavimo vykdyti naftos ir dujų operacijas jūroje ar jų perdavimo būtų atsižvelgiama į tokios licencijos pareiškėjo pajėgumą atitikti pagal licenciją numatytų operacijų vykdymo reikalavimus, kaip reikalaujama pagal atitinkamas Sąjungos teisės nuostatas, visų pirma pagal šią direktyvą.

2. Visų pirma, kai vertinamas techninis ir finansinis licencijos pareiškėjo pajėgumas, deramai atsižvelgiama į šiuos aspektus:

- a) riziką, pavojus ir visą kitą susijusią informaciją dėl atitinkamos licencijuotos teritorijos, įskaitant, kai tinkama, išlaidas, patiriamas dėl jūrų aplinkos blogėjimo, kaip nurodyta Direktyvos 2008/56/EB 8 straipsnio 1 dalies c punkte;
- b) konkretų naftos ir dujų operacijų jūroje etapą;
- c) pareiškėjo finansinį pajėgumą, įskaitant finansines garantijas, prisiimti atsakomybę, galinčią kilti dėl aptariamų naftos ir dujų operacijų jūroje, įskaitant atsakomybę už galimą ekonominę žalą, jeigu tokią atsakomybę numato nacionalinė teisė;
- d) turimą informaciją, susijusią su pareiškėjo saugos ir aplinkosauginiu veiksmingumu, įskaitant didelių avarijų srityje, jei tai gali būti aktualu operacijoms, dėl kurių pateikiama licencijos paraiška.

Prieš išduodama ar perduodama licenciją naftos ir dujų operacijoms jūroje, licenciją išduodanti institucija prirėkus konsultuojasi su kompetentinga valdžios institucija.

3. Valstybės narės užtikrina, kad licenciją išduodanti institucija licenciją išduotų tik įsitikinusi, kad pareiškėjas įrodo, kad yra arba bus numatyti pakankami išteklių laikantis reikalavimų, dėl kurių turi nuspręsti valstybės narės, siekiant prisiimti atsakomybę, kuri gali kilti dėl pareiškėjo naftos ir dujų operacijų jūroje. Tokie išteklių turi galioti ir būti veiksmingais nuo naftos ir dujų operacijų jūroje pradžios. Valstybė narė reikalauja, kad pareiškėjai tinkamu būdu pateiktų techninio ir finansinio pajėgumo įrodymų ir bet kokios kitos reikšmingos informacijos, susijusios su teritorija, dėl kurios išduodama licencija, ir konkrečiu naftos ir dujų operacijų jūroje etapu.

Valstybės narės įvertina pirmoje pastraipoje nurodytų išteklių pakankamumą siekdamas nustatyti, ar pareiškėjas turi pakankamai finansinių išteklių, kad galėtų nedelsdamas pradėti ir nepertraukiamai tęsti visų priemonių, būtinų veiksmingam avarijos likvidavimui ir paskesniai ištaisymui vykdyti, taikymą.

Valstybės narės sudaro palankias sąlygas taikyti tvarias finansines ir kitas priemones, skirtas padėti licencijos pareiškėjams įrodyti savo finansinį pajėgumą pagal pirmą pastraipą.

Valstybės narės turi nustatyti bent procedūras, skirtas sparčiam ir tinkamam reikalavimų dėl kompensacijų apdorojimui užtikrinti, įskaitant dėl kompensacinių išmokų dėl tarpvalstybinių incidentų.

Valstybės narės reikalauja, kad licencijos turėtojas išsaugotų pakankamą pajėgumą vykdyti savo finansines pareigas, kylančias dėl atsakomybės už naftos ir dujų operacijas jūroje.

4. Licenciją išduodanti institucija arba licencijos turėtojas paskiria operatorių. Kai operatorių turi skirti licencijos turėtojas, licenciją išduodančiai institucijai apie paskyrimą turi būti pranešama iš anksto. Tokiais atvejais licenciją išduodanti institucija, prireikus pasikonsultavusi su kompetentinga valdžios institucija, gali pareikšti prieštaravimų dėl operatoriaus paskyrimo. Pareiškus tokius prieštaravimus, valstybės narės reikalauja, kad licencijos turėtojas paskirtų kitą tinkamą alternatyvų operatorių arba pats prisiimtų operatoriaus pareigas pagal šią direktyvą.

5. Su konkrečia licencijuota teritorija susijusios naftos ir dujų operacijų jūroje licencijos išdavimo procedūros organizuojamos taip, kad valstybė narė galėtų išnagrinėti žvalgyimo metu surinktą informaciją prieš pradėdant gavybą.

6. Vertinant licencijos pareiškėjo techninius ir finansinius pajėgumus, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas visoms aplinkosaugine prasme lengvai pažeidžiamoms jūrų ir pakrantės aplinkoms, visų pirma svarbias funkcijas švelninant klimato kaitos poveikį ir prie jo prisitaikant atliekančioms ekosistemoms, kaip antai druskingoms pelkėms, jūrų žolių sąžalynams ir saugomiems jūrų rajonams, kaip antai specialioms saugomoms teritorijoms pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos⁽¹⁾, specialioms saugomoms teritorijoms pagal 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos⁽²⁾, ir saugomiems jūrų rajonams, kaip dėl jų susitarė Sąjunga ar atitinkamos valstybės narės tarptautiniuose ar regioniniuose susitarimuose, kurių šalimis jos yra.

5 straipsnis

Visuomenės dalyvavimas, susijęs su planuojamų naftos ir dujų žvalgyimo operacijų jūroje poveikiu aplinkai

1. Pradėti gręžti žvalgyimo gręžinį iš gavybai neskirto įrenginio galima tik tuo atveju, jeigu valstybės narės atitinkamos valdžios institucijos prieš tai užtikrino ankstyvą ir veiksmingą visuomenės dalyvavimą svarstant planuojamų naftos ir dujų operacijų jūroje galimą poveikį aplinkai pagal kitus Sąjungos teisės aktus, visų pirma atitinkamai pagal Direktyvą 2001/42/EB arba Direktyvą 2011/92/ES.

2. Kai visuomenės dalyvavimas nebuvo užtikrintas, kaip nurodyta 1 dalyje, valstybės narės užtikrina, kad būtų imami šie priemonių:

a) visuomenė viešais skelbimais arba kitomis tinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui, elektronine žiniasklaida, informuojama, kur planuojama leisti vykdyti žvalgyimo operacijas;

b) identifikuojama atitinkama visuomenės dalis, įskaitant, tą visuomenės dalį, kuriai sprendimas leisti žvalgyimo operacijas daro arba gali daryti poveikį, arba kuri yra suinteresuota tuo sprendimu, taip pat susijusios nevyriausybinės organizacijos, pavyzdžiui, skatinančios aplinkos apsaugą, ir kitos susijusios organizacijos;

c) visuomenei pateikiama atitinkama informacija apie tokias planuojamas operacijas, įskaitant, *inter alia*, informaciją dėl teisės dalyvauti sprendimų priėmimo ir apie tai, kam galima pateikti pastabas ar klausimus;

d) visuomenei suteikiama teisė pateikti pastabas ir nuomones tuo metu, kai dar galimi visi veikimo būdai, prieš priimant sprendimus leisti vykdyti žvalgyimą;

e) kai sprendimai buvo priimti pagal d punktą - tinkamai atsižvelgiama į visuomenės dalyvavimo rezultatus; ir

f) atitinkama valstybė narė, išnagrinėjusi visuomenės pastabas ir nuomones, nedelsdama informuoja visuomenę apie priimtus sprendimus ir jų motyvus bei prielaidas, kuriomis tie sprendimai grindžiami, įskaitant informaciją apie visuomenės dalyvavimo procesą.

Nustatomi pagrįsti terminai, kad kiekvienam atskiram visuomenės dalyvavimo etapui būtų skirta pakankamai laiko.

3. Šis straipsnis netaikomas teritorijoms, dėl kurių licencijos išduotos anksčiau nei 2013 m. liepos 18 d.

6 straipsnis

Naftos ir dujų operacijos jūroje, kurioms taikoma licencija

1. Valstybės narės užtikrina, kad gavybos įrenginius ir prijungtąją infrastruktūrą eksploatuotų tik licencijuotose teritorijose ir tik tam tikslui pagal 4 straipsnio 4 dalį paskirti operatoriai.

2. Valstybės narės reikalauja, kad licencijos turėtojas užtikrintų, jog operatorius būtų pajėgus atitikti specialių operacijų reikalavimus, nustatytus pagal atitinkamą licenciją.

3. Valstybės narės reikalauja, kad visų naftos ir dujų operacijų jūroje vykdymo metu licencijos turėtojas imtųsi visų pagrįstų veiksmų užtikrinti, kad operatorius laikytųsi reikalavimų, vykdytų savo funkcijas ir atliktų pareigas pagal šią direktyvą.

⁽¹⁾ OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

⁽²⁾ OL L 20, 2010 1 26, p. 7.

4. Kai kompetentinga valdžios institucija nustato, kad operatorius nebegali atitikti atitinkamų reikalavimų pagal šią direktyvą, apie tai turi būti informuojama licenciją išduodanti institucija. Po to licenciją išduodanti institucija apie tai informuoja licencijos turėtoją ir jis prisiima atsakomybę dėl atitinkamų pareigų vykdymo bei nedelsdamas licenciją išduodančiai institucijai pasiūlo pakaitinį operatorių.

5. Valstybės narės užtikrina, kad su gavybos įrenginiais ir gavybai neskirtais įrenginiais susijusios operacijos nebūtų pradedamos arba tęšiamos tol, kol kompetentinga valdžios institucija nėra pritarusi ataskaitai apie didelius pavojus pagal šią direktyvą.

6. Valstybės narės užtikrina, kad gręžinių operacijos arba mišrios operacijos nebūtų pradedamos arba tęšiamos, jeigu dėl susijusių įrenginių nėra pritarimai ataskaitai apie didelius pavojus pagal šią direktyvą. Be to, tokios operacijos nepradedamos ir netęšiamos, kai kompetentingai valdžios institucijai nėra pateiktas pranešimas apie gręžinio eksploatavimą arba pranešimas apie mišrias operacijas atitinkamai pagal 11 straipsnio 1 dalies h arba i punktus, arba kai kompetentinga valdžios institucija pateikia prieštaravimų dėl pranešimo turinio.

7. Valstybės narės užtikrina, kad aplink įrenginį būtų nustatyta saugos zona ir laivams būtų uždrausta į tą saugos zoną įplaukti ar joje būti.

Vis dėlto tas draudimas netaikomas laivui, kuris į saugos zoną įplaukia ar joje būna:

- a) nes jis susijęs su toje saugos zonoje ar netoli jos vykdomu povandeninių kabelių ar vamzdžių tiesimu, patikra, bandymu, taisymu, technine priežiūra, keitimu, atnaujinimu arba šalinimu;
- b) siekiant teikti paslaugas, susijusias su toje saugos zonoje esančiu įrenginiu, arba įvežti ar išvežti asmenis ar prekes;
- c) prižiūrint valstybei narei atlikti įrenginio arba prijungtosios infrastruktūros patikrą toje saugos zonoje;
- d) gelbstint arba siekiant gelbėti asmens gyvybę ar turtą;
- e) dėl sudėtingų oro sąlygų;
- f) patekęs į nelaimę arba
- g) nes yra operatoriaus, savininko arba valstybės narės, kurioje yra saugos zona, sutikimas.

8. Valstybės narės nustato veiksmingo dalyvavimo trišalėse kompetentingos valdžios institucijos, operatorių ir savininkų bei darbuotojų atstovų konsultacijose mechanizmą, taikomą kuriant didelių avarijų prevencijos standartus ir politiką.

7 straipsnis

Atsakomybė už žalą aplinkai

Nedarant poveikio esamos atsakomybės už žalos aplinkai prevenciją ir ištaisymą taikymo apimčiai pagal Direktyvą 2004/35/EB, valstybės narės užtikrina, kad licencijos turėtojas būtų finansiškai atsakingas už žalos gamtai, kuri kyla dėl licencijos turėtojo ar operatoriaus ar jų vardu naftos ar dujų operacijų jūroje, prevenciją ir ištaisymą, kaip apibrėžta toje direktyvoje.

8 straipsnis

Kompetentingos valdžios institucijos paskyrimas

1. Valstybės narės paskiria kompetentingą valdžios instituciją, atsakingą už šias reguliavimo funkcijas:

- a) ataskaitų apie didelius pavojus vertinimą ir pritarimą joms, pranešimų apie projektą ir pranešimų apie gręžinio eksploatavimą ar mišrias operacijas vertinimą bei kitų panašių joms pateikiamų dokumentų vertinimą;
- b) priežiūrą, kaip operatoriai ir savininkai laikosi šios direktyvos, įskaitant patikras, tyrimus ir vykdymo užtikrinimo veiksmus;
- c) kitų valdžios institucijų ar įstaigų, įskaitant licenciją išduodančią instituciją, konsultavimą;
- d) metinių planų rengimą pagal 21 straipsnį;
- e) ataskaitų rengimą;
- f) bendradarbiavimą su kompetentingomis valdžios institucijomis arba ryšių palaikymo centrais pagal 27 straipsnį.

2. Valstybės narės visuomet užtikrina kompetentingos valdžios institucijos nepriklausomumą ir objektyvumą, jai vykdant reguliavimo funkcijas, visų pirma išvardytas 1 dalies a, b ir c punktuose. Atitinkamai užkertamas kelias interesų konfliktams, susijusiems su, pirma, kompetentingos valdžios institucijos reguliavimo funkcijomis ir, antra, reguliavimo funkcijomis, susijusiomis su jūrinių gamtos išteklių ekonominiu vystymu, licencijų naftos ir dujų operacijoms jūroje valstybėje narėje vykdyti išdavimu ir pajamų iš tų operacijų rinkimu bei tvarkymu.

3. 2a dalyje nustatytiems tikslams pasiekti valstybės narės reikalauja, kad kompetentingos valdžios institucijos reguliavimo funkcijas vykdytų valdžios institucija, kuri nevykdo jokių valstybės narės funkcijų, susijusių su jūrinių gamtos išteklių ekonominiu vystymu, licencijų naftos ir dujų operacijoms jūroje valstybėje narėje vykdyti išdavimu ir pajamų iš tų operacijų rinkimu bei tvarkymu.

Vis dėlto tais atvejais, kai iš viso įprastai veikiančių įrenginių yra mažiau nei šeši, atitinkama valstybė narė gali nuspręsti netaikyti pirmos pastraipos. Toks sprendimas nedaro poveikio jos pareigoms pagal 2 dalį.

4. Valstybės narės visuomenei pateikia aprašymą apie kompetentingos valdžios institucijos organizacinę sandarą, įskaitant tai, kodėl jos pasirinko tokį kompetentingos valdžios institucijos sukūrimo būdą, ir kaip jos užtikrino, kad būtų vykdomos 1 dalyje nustatytos reguliavimo funkcijos ir būtų laikomasi 2 dalyje nustatytų pareigų.

5. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga valdžios institucija turėtų pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių savo užduotims pagal šią direktyvą vykdyti. Tie ištekliai turi būti proporcingi valstybių narių naftos ir dujų operacijų jūroje apimtims atžvilgiu.

6. Valstybės narės gali sudaryti oficialius susitarimus su atitinkamomis Sąjungos agentūromis ar kitomis tinkamomis įstaigomis, jei tokių yra – dėl specialistų ekspertinių paslaugų teikimo padedant kompetentingai valdžios institucijai vykdyti jos reguliavimo funkcijas. Pagal šią dalį įstaiga nelaikoma tinkama, jeigu jos objektyvumas gali būti pažeistas dėl interesų konflikto.

7. Valstybės narės gali nustatyti mechanizmus, pagal kuriuos kompetentingos valdžios institucijos finansinės išlaidos, patirtos vykdant užduotis pagal šią direktyvą, gali būti susigrąžintos iš licencijų turėtojų, operatorių arba savininkų.

8. Kai kompetentinga valdžios institucija yra sudaryta iš daugiau nei vienos įstaigos, valstybės narės deda visas pastangas, kad išvengtų įstaigų reguliavimo funkcijų dubliavimosi. Valstybės narės gali paskirti vieną sudarančiųjų įstaigų pagrindinę įstaigą, kuriai atsakytų už reguliavimo funkcijų pagal šią direktyvą vykdymo ir ataskaitų teikimo Komisijai koordinavimą.

9. Valstybės narės peržiūri kompetentingos valdžios institucijos veiklą ir imasi visų priemonių, būtinų padidinti jos efektyvumą vykdančias reguliavimo funkcijas, nustatytas 1 dalyje.

9 straipsnis

Kompetentingos valdžios institucijos veikimas

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga valdžios institucija:

- a) veiktų nepriklausomai nuo politikos, reguliavimo sprendimų ar kitų nuostatų, nesusijusių su jos užduotimis pagal šią direktyvą;
- b) aiškiai apibrėžtų savo atsakomybę ir operatoriaus bei savininko atsakomybę už didelių avarių rizikos kontrolę pagal šią direktyvą;
- c) nustatytų politiką, procesą ir procedūras, skirtas išsamiai įvertinti ataskaitas apie didelius pavojus ir pranešimus, pateiktus pagal 11 straipsnį, bei valstybės narės jurisdikcijos ribose vykdytų direktyvos nuostatų laikymosi priežiūrą, įskaitant patikras, tyrimus ir vykdymo užtikrinimo veiksmus;
- d) teiktų informaciją apie c punkte nurodytą politiką, procesą ir procedūras operatoriams ir savininkams, o minėtos informacijos santrauką teiktų visuomenei;
- e) prirėkus parengtų ir įgyvendintų su kitomis valstybių narių valdžios institucijomis koordinuojamas arba bendras procedūras, siekiant vykdyti užduotis pagal šią direktyvą; ir
- f) savo politiką, organizacinę struktūrą ir veiklos procedūras grįstų III priede įtvirtintais principais.

10 straipsnis

Europos jūrų saugumo agentūros užduotys

1. Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA, toliau – agentūra) teikia valstybėms narėms ir Komisijai techninę ir mokslinę paramą, laikydamasi savo įgaliojimų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1406/2002.
2. Naudodamasi savo įgaliojimais agentūra:
  - a) padeda Komisijai ir poveikį patyrusiai valstybei narei, šios prašymu, aptikti naftos išsiliejimą ar dujų nuotėkį ir vykdyti jo stebėseną;
  - b) padeda valstybėms narėms, jų prašymu, rengiant ir vykdant avarijos likvidavimo vidaus planus, ypač jei yra tarpvalstybinis poveikis valstybių narių jūrų vandenyse ir už jų ribų;
  - c) valstybių narių avarijos likvidavimo išorės ir vidaus planų pagrindu kartu su valstybėmis narėmis ir operatoriais rengia turimos avarių likvidavimo įrangos ir paslaugų katalogą.

3. Agentūra gali, jei jos prašoma:
- a) padėti Komisijai vertinti valstybių narių avarijų likvidavimo išorės planus, kad patikrintų, ar planai atitinka šią direktyvą;
  - b) peržiūrėti pratybas, skirtas patikrinti tarpvalstybinius ir Sąjungos ekstremaliųjų situacijų mechanizmus.

III SKYRIUS

RENGIMASIS VYKDYTI NAFTOS IR DUJŲ OPERACIJAS JŪROJE IR JŲ VYKDYMAS

11 straipsnis

Dokumentai, pateiktini dėl naftos ir dujų operacijų jūroje vykdymo

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatorius arba savininkas pateiktų kompetentingai valdžios institucijai šiuos dokumentus:
- a) įmonės didelių avarijų prevencijos politiką arba jų tinkamą aprašymą pagal 19 straipsnio 1 ir 5 dalis;
  - b) įrenginiui taikomą saugos ir aplinkosaugos vadybos sistemą, arba jos tinkamą aprašymą, pagal 19 straipsnio 3 ir 5 dalis;
  - c) dėl planuojamo gavybos įrenginio – pranešimą apie projektą pagal I priedo 1 dalies reikalavimus;
  - d) nepriklausomos patikros sistemos aprašymą pagal 17 straipsnį;
  - e) ataskaitą apie didelius pavojus pagal 12 ir 13 straipsnius;
  - f) jeigu padaromas esminis pakeitimas arba įrenginys išmontuojamas, pateikiama iš dalies pakeista ataskaita apie didelius pavojus, pagal 12 ir 13 straipsnius;
  - g) avarijos likvidavimo vidaus planą arba tinkamą šio plano aprašymą pagal 14 ir 28 straipsnius;
  - h) gręžinio eksploatavimo atveju - pranešimą apie to gręžinio eksploatavimą ir to gręžinio eksploatavimo informacija pagal 15 straipsnį;
  - i) mišrios operacijos atveju - pranešimą apie mišrias operacijas pagal 16 straipsnį;

j) dėl esamo gavybos įrenginio, kuris turi būti perkeltas į kitą gavybos vietą ir joje eksploatuojamas – perkėlimo pranešimą pagal I priedo 1 dalį;

k) kitą susijusį dokumentą, kurį pateikti prašo kompetentinga valdžios institucija.

2. Pagal 1 dalies a, b, d ir g punktus pateiktini dokumentai įtraukiami į ataskaitą apie didelius pavojus, kuri turi būti parengta pagal 1 dalies e punktą. Gręžinio operatoriaus politika dėl didelių avarijų prevencijos įtraukiama, jei tai nebuvo padaryta anksčiau, į pranešimą apie gręžinio eksploatavimą, kuris turi būti pateikiamas pagal 1 dalies h punktą.

3. Pranešimas apie projektą, kuris turi būti pateiktas pagal 1 dalies c punktą, pateikiamas kompetentingai valdžios institucijai per kompetentingos valdžios institucijos nustatytą terminą prieš numatomą ataskaitos apie didelius pavojus dėl planuojamos operacijos teikimą. Kompetentinga valdžios institucija atsako į pranešimą apie projektą pateikdama pastabas, į kurias turi būti atsižvelgiama ataskaitoje apie didelius pavojus.

4. Kai rengiamasi esamą gavybos įrenginį įvežti į valstybės narės vandenį arba iš jų išvežti, kompetentingai valdžios institucijai apie tai raštu pranešama iki datos, kai gavybos įrenginys turi būti įvežtas į tos valstybės narės vandenį arba iš jų išvežtas.

5. Pranešimas apie perkėlimą, kuris turi būti pateiktas pagal 1 dalies i punktą, pateikiamas kompetentingai valdžios institucijai pakankamai ankstyvame siūlomo vystymo etape, kad operatorius rengdamas ataskaitą apie didelius pavojus galėtų atsižvelgti į visas kompetentingos valdžios institucijos iškeltas problemas.

6. Kai prieš pateikiant ataskaitą apie didelius pavojus padaromas esminis pranešimo apie projektą arba perkėlimą pakeitimas, kompetentinga valdžios institucija kuo greičiau informuojama apie tą pakeitimą.

7. Ataskaita apie didelius pavojus, kuris turi būti pateiktas pagal 1 dalies e punktą, teikiama kompetentingai valdžios institucijai per kompetentingos valdžios institucijos nustatytą terminą prieš numatomą operacijų pradžią.

12 straipsnis

Ataskaita apie didelius pavojus dėl gavybos įrenginio

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatorius parengtų ataskaitą apie didelius pavojus dėl gavybos įrenginio, kuri turi būti pateiktas pagal 11 straipsnio 1 dalies e punktą. Toje ataskaitoje pateikiama I priedo 2 ir 5 dalyse nurodyta informacija ir ji atnaujinama kai tai yra būtina arba kompetentingos valdžios institucijos reikalavimu.

2. Valstybės narės užtikrina, kad su darbuotojų atstovais būtų konsultuojamasi atitinkamais ataskaitos apie didelius pavojus dėl gavybos įrenginio rengimo etapais ir kad tuo tikslu būtų teikiami duomenys pagal I priedo 2 dalies 3 punktą.

3. Ataskaita apie didelius pavojus dėl gavybos įrenginio gali būti parengta įrenginių grupės atžvilgiu, jeigu kompetentinga valdžios institucija su tuo sutinka.

4. Kai tam, kad būtų galima pritarti ataskaitai apie didelius pavojus, būtina pateikti papildomą informaciją, valstybės narės užtikrina, kad operatorius kompetentingos valdžios institucijos prašymu pateiktų tokią informaciją ir padarytų būtinus teikiamos ataskaitos apie didelius pavojus pakeitimus.

5. Kai ketinama padaryti gavybos įrenginio pakeitimų ir dėl to padaromas esminis pakeitimas, arba jeigu ketinama išmontuoti stacionarų gavybos įrenginį, operatorius per kompetentingos valdžios institucijos nustatytą terminą pagal I priedo 6 dalį parengia iš dalies pakeistą ataskaitą apie didelius pavojus, kuri turi būti pateikiama pagal 11 straipsnio 1 dalies f punktą.

6. Valstybės narės užtikrina, kad planuojami pakeitimai nebūtų pradėti taikyti arba, atitinkamu atveju, nebūtų pradedami išmontavimo darbai, kol kompetentinga valdžios institucija nepritarė iš dalies pakeistai ataskaitai apie didelius pavojus dėl gavybos įrenginio.

7. Operatorius periodiškai, bent kas penkerius metus arba anksčiau, jei to reikalauja kompetentinga valdžios institucija, kruopščiai peržiūri ataskaitą apie didelius pavojus dėl gavybos įrenginio. Apie peržiūros rezultatus pranešama kompetentingai valdžios institucijai.

13 straipsnis

Ataskaita apie didelius pavojus dėl gavybai neskirto įrenginio

1. Valstybės narės užtikrina, kad savininkas parengtų ataskaitą apie didelių pavojų dėl gavybai neskirto įrenginio, kuri turi būti pateikiama pagal 11 straipsnio 1 dalies e punktą. Toje ataskaitoje pateikiama I priedo 3 ir 5 dalyse nurodyta informacija ir ji atnaujinama kai tai yra būtina arba kompetentingos valdžios institucijos reikalavimu.

2. Valstybės narės užtikrina, kad su darbuotojų atstovais būtų konsultuojamasi atitinkamais ataskaitos apie didelius pavojus dėl gavybos įrenginio rengimo etapais ir kad tuo tikslu būtų teikiami duomenys pagal I priedo 3 dalies 2 punktą.

3. Jeigu tam, kad būtų galima pritarti ataskaitai apie didelius pavojus dėl gavybai neskirto įrenginio, būtina pateikti papildomą informaciją, valstybės narės reikalauja, kad savininkas

kompetentingos valdžios institucijos prašymu pateiktų tokią informaciją ir padarytų būtinus teikiamos ataskaitos apie didelius pavojus pakeitimus.

4. Kai ketinama padaryti gavybos įrenginio pakeitimų ir dėl to padaromas esminis pakeitimas, arba jeigu ketinama išmontuoti stacionarų gavybos įrenginį, savininkas per kompetentingos valdžios institucijos nustatytą terminą pagal I priedo 6 dalies 1, 2 ir 3 punktus parengia iš dalies pakeistą ataskaitą apie didelius pavojus, kuri turi būti pateikiama pagal 11 straipsnio 1 dalies f punktą.

5. Dėl stacionaraus gavybai neskirto įrenginio, valstybės narės užtikrina, kad planuojami pakeitimai nebūtų pradėti taikyti arba, atitinkamu atveju, nebūtų pradedami išmontavimo darbai, kol kompetentinga valdžios institucija nepritarė iš dalies pakeistai ataskaitai apie didelius pavojus dėl stacionaraus gavybai neskirto įrenginio.

6. Dėl mobilaus gavybai neskirto įrenginio, valstybės narės užtikrina, kad planuojami pakeitimai nebūtų pradėti taikyti, kol kompetentinga valdžios institucija nepritarė iš dalies pakeistai ataskaitai apie didelius pavojus dėl mobilaus gavybai neskirto įrenginio.

7. Savininkas periodiškai, bent kas penkerius metus arba anksčiau, jei to reikalauja kompetentinga valdžios institucija, kruopščiai peržiūri ataskaitą apie didelius pavojus dėl gavybos įrenginio. Apie peržiūros rezultatus pranešama kompetentingai valdžios institucijai.

14 straipsnis

Avarijos likvidavimo vidaus planai

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai arba, prirėkus, savininkai, parengtų avarijos likvidavimo vidaus planus, kurie turi būti pateikiami pagal 11 straipsnio 1 dalies g punktą. Planai rengiami pagal 28 straipsnį, atsižvelgiant į didelių avarių rizikos įvertinimą, atliekamą rengiant naujausią ataskaitą apie didelius pavojus. Į šiuos planus įtraukiama naftos išsiliejimo likvidavimo veiksmingumo analizė.

2. Tuo atveju, kai iš gavybai neskirto mobilaus įrenginio planuojama vykdyti gręžinio eksploatavimo operacijas, avarijos likvidavimo vidaus plane atsižvelgiama į rizikos įvertinimą, atliekamą rengiant pranešimą apie gręžinio eksploatavimą, kuris turi būti pateikiamas pagal 11 straipsnio 1 dalies h punktą. Kai avarijos likvidavimo vidaus planą reikia iš dalies pakeisti dėl gręžinio ar jo vietos specifinio pobūdžio, valstybės narės užtikrina, kad gręžinio operatorius kompetentingai valdžios institucijai pateiktų iš dalies pakeistą avarijos likvidavimo vidaus plano kopiją ar jo tinkamą aprašymą, papildydamas atitinkamą pranešimą apie gręžinio eksploatavimo operacijas.

3. Tuo atveju, kai iš gavybai neskirto įrenginio planuojama vykdyti mišrias operacijas, avarijos likvidavimo vidaus planas iš dalies pakeičiamas taip, kad apimtų mišrias operacijas, ir pateikiamas kompetentingai valdžios institucijai, papildant atitinkamą pranešimą apie mišrias operacijas.

15 straipsnis

Pranešimas apie gręžinio eksploatavimo operacijas ir informacija apie tas operacijas

1. Valstybės narės užtikrina, kad gręžinio operatorius parengtų pranešimą, kuris turi būti pateikiamas pagal 11 straipsnio 1 dalies h punktą kompetentingai valdžios institucijai. Jis pateikiamas per kompetentingos valdžios institucijos nustatytą terminą, t. y. prieš pradėdant gręžinio eksploatavimo operaciją. Pranešime apie gręžinio eksploatavimo operacijas pateikiama informacija apie gręžinio projektą ir siūlomas gręžinio eksploatavimo operacijas pagal I priedo 4 dalį. Į šiuos planus įtraukiama naftos išsiliejimo likvidavimo veiksmingumo analizė.

2. Kompetentinga valdžios institucija apsversto pranešimą ir prireikus prieš pradėdant gręžinio eksploatavimo operacijas imasi tinkamų veiksmų, kurie gali apimti draudimą pradėti operacijas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad pagal 17 straipsnio 4 dalies b punktą gręžinio operatorius planuodamas ir rengdamas pateikto pranešimo apie gręžinio eksploatavimo operacijas informacijos esminį pakeitimą kreiptųsi į nepriklausomą patikrą atliekantį asmenį, ir nedelsiant informuotų kompetentingą valdžios instituciją apie pateikto pranešimo apie gręžinio eksploatavimo operacijas esminį pakeitimą. Kompetentinga valdžios institucija apsversto šiuos pakeitimus ir prireikus imasi tinkamų veiksmų.

4. Valstybės narės užtikrina, kad gręžinio operatorius pateiktų gręžinio eksploatavimo ataskaitas kompetentingai valdžios institucijai pagal II priedo reikalavimus. Ataskaitos teikiamos kas savaitę, pradėdant nuo gręžinio eksploatavimo operacijų pirmos dienos, arba kompetentingos valdžios institucijos nurodytu periodiškumu.

16 straipsnis

Pranešimas apie mišrias operacijas

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai, dalyvaujantys vykdydami mišrias operacijas, kartu parengtų pranešimą, kuris turi būti pateikiamas pagal 11 straipsnio 1 dalies i punktą. Pranešime pateikiama informacija nurodyta I priedo 7 dalyje. Valstybės narės užtikrina, kad vienas iš atitinkamų operatorių pateiktų kompetentingai valdžios institucijai pranešimą apie mišrias operacijas. Pranešimas pateikiamas per kompetentingos valdžios institucijos nustatytą terminą prieš pradėdant vykdyti mišrias operacijas.

2. Kompetentinga valdžios institucija apsversto pranešimą ir prireikus prieš pradėdant mišrias operacijas imasi tinkamų veiksmų, kurie gali apimti draudimą pradėti operacijas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad pranešimą pateikęs operatorius nedelsdamas informuotų kompetentingą valdžios instituciją apie pateikto pranešimo esminį pakeitimą. Kompetentinga valdžios institucija apsversto šiuos pakeitimus ir prireikus imasi tinkamų veiksmų.

17 straipsnis

Nepriklausoma patikra

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai nustatytų nepriklausomos patikros sistemas ir parengtų tokių sistemų aprašymą, kuris turi būti pateikiamas pagal 11 straipsnio 1 dalies d punktą ir įtrauktas į saugos ir aplinkosaugos vadybos sistemą, kuri turi būti pateikiama pagal 11 straipsnio 1 dalies b punktą. Aprašyme pateikiama informacija, nurodyta I priedo 5 dalyje.

2. Nepriklausomos patikros rezultatai nedaro poveikio gavybai neskirto įrenginio operatoriaus ar savininko atsakomybei dėl teisingo ir saugaus įrangos ir sistemų, kurioms taikoma patikra, eksploatavimo.

3. Nepriklausomą patikrą atliekantis asmuo pasirenkamas ir nepriklausomų patikrų sistemos nustatomos laikantis V priede nurodytų kriterijų.

4. Nepriklausomų patikrų sistemos nustatomos:

a) įrenginių atveju – siekiant suteikti nepriklausomą garantiją, kad įrenginio rizikos įvertinime nustatyti saugos ir aplinkosaugos požįriui labai svarbūs elementai, aprašyti ataskaitoje apie didelius pavojus, yra tinkami ir kad saugai ir aplinkai labai svarbių elementų nagrinėjimo ir tikrinimo grafikas yra tinkamas, atnaujintas ir veikia, kaip numatyta;

b) pranešimų apie gręžinių eksploatavimo operacijas atveju – siekiant suteikti nepriklausomą garantiją, kad gręžinio projektas ir gręžinio kontrolės priemonės būtų visada tinkamos, atsižvelgiant į numatytas gręžinio sąlygas.

5. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai atsakytų į nepriklausomą patikrą atliekančio asmens konsultacijas.

6. Valstybės narės reikalauja, kad operatoriai ir savininkai užtikrintų, jog kompetentingai valdžios institucijai būtų pranešta apie pagal 4 dalies a punktą iš nepriklausomą patikrą atliekančio asmens gautą konsultaciją ir veiksmus, kurių imtasi šių konsultacijų pagrindu, ir kad šią informaciją operatorius ar savininkas saugotų šešių mėnesių laikotarpį po su ta konsultacija susijusių naftos ir dujų operacijų jūroje užbaigimo.

7. Valstybės narės reikalauja, kad gręžinio operatoriai užtikrintų, jog nepriklausomą patikrą atliekančio asmens išvados ir pastabos pagal šio straipsnio 4 dalies b punktą ir jų veiksmai atsižvelgiant į šias išvadas bei pastabas būtų pateikti pranešime apie gręžinio eksploatavimą, kuris rengiamas pagal 15 straipsnį.

8. Gavybos įrenginių atveju patikros sistema sukuriama prieš užbaigiant projektą. Gavybai neskirto įrenginio atveju sistema sukuriama prieš pradėdant operacijas vykdyti valstybių narių jūros vandenyse.

18 straipsnis

Kompetentingos valdžios institucijos įgaliojimai, susiję su operacijomis įrenginiuose

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga valdžios institucija:

- a) uždraustų eksploatuoti arba pradėti eksploatuoti įrenginį ar prijungtąją infrastruktūrą, kai ataskaitoje apie didelius pavojus siūlomos didelių avarių prevencijos ar didelių avarių pasekmių ribojimo priemonės, arba pranešimai apie gręžinio eksploatavimą arba pranešimai apie mišrias operacijas, kurie turi būti pateikiami atitinkamai pagal 11 straipsnio 1 dalies h arba i punktus, laikomi nepakankamomis įgyvendinti šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus;
- b) išskirtinėse situacijose ir kai kompetentinga valdžios institucija mano, kad saugai ir aplinkos apsaugai nekenkiama, sutrumpintų laiko tarpą, kuris turi praeiti nuo ataskaitos apie didelius pavojus ir kitų pagal 11 straipsnį pateiktinų dokumentų pateikimo iki operacijų vykdymo pradžios;
- c) reikalauja, kad operatorius imtųsi tokių proporcingų priemonių, kurias kompetentinga valdžios institucija laiko būtinais, kad būtų laikomasi 3 straipsnio 1 dalies;
- d) tais atvejais, kai taikoma 6 straipsnio 4 dalis, imtųsi tinkamų priemonių, užtikrinančių nuolatinę operacijų saugą;
- e) būtų įgaliota reikalauti patobulinimų ir prireikus draustų toliau eksploatuoti įrenginį arba jo dalį, arba prijungtąją infrastruktūrą, jeigu atlikus patikrą, nustatymą pagal 6 straipsnio 4 dalį, periodinę ataskaitų apie didelius pavojus peržiūrą pagal 11 straipsnio 1 dalies e punktą arba pranešimų pakeitimus, kurie turi būti pateikiami pagal 11 straipsnį, būtų įrodyta, kad šios direktyvos reikalavimai nėra įvykdyti arba yra pagrindo susirūpinti dėl naftos ir dujų operacijų ar įrenginių jūroje saugos.

IV SKYRIUS

PREVENCIJOS POLITIKA

19 straipsnis

Operatorių ir savininkų vykdoma didelių avarių prevencija

1. Valstybės narės reikalauja, kad gavybai neskirtų įrenginių operatoriai ir savininkai parengtų dokumentą, kuriame nustatytų įmonės didelių avarių prevencijos politiką, kuri turi būti pateikiama pagal 11 straipsnio 1 dalies a punktą ir užtikrintų, kad ji būtų įgyvendinama vykdamant naftos ir dujų operacijas jūroje, be kita ko, nustatydami atitinkamą stebėsenos tvarką politikos veiksmingumui užtikrinti. Dokumente pateikiama informacija, nurodyta I priedo 8 dalyje

2. Įmonės didelių avarių prevencijos politikoje atsižvelgiama į pirminę operatorių atsakomybę už, *inter alia*, didelių pavojų rizikos, kylančios dėl jų vykdomų operacijų, kontrolę ir už nuolatinį minėtos rizikos kontrolės gerinimą siekiant visuomet užtikrinti aukšto lygio apsaugą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai parengtų dokumentą, kuriame būtų nustatyta saugos ir aplinkosaugos vadybos sistema, kuri turi būti pateikiama pagal 11 straipsnio 1 dalies b punktą. Tame dokumente aprašoma:

- a) didelių pavojų kontrolės organizacinė tvarka;
  - b) ataskaitų apie didelius pavojus ir, kai taikytina, kitų dokumentų rengimo ir pateikimo pagal šią direktyvą tvarka ir
  - c) nepriklausomos patikros sistemos, parengtos pagal 17 straipsnį.
4. Valstybės narės operatoriams ir savininkams sudaro galimybes prisidėti prie pagal 6 straipsnio 8 dalį nustatytų įsteigtų trišalių konsultacijų mechanizmų veiklos. Prireikus su mechanizmais susiję operatoriaus ir savininko įsipareigojimai gali būti aprašyti įmonės didelių avarių prevencijos politikoje.
5. Įmonės didelių avarių prevencijos politika ir saugos bei aplinkosaugos vadybos sistemos rengiamos laikantis I priedo 8 ir 9 dalių ir IV priedo. Taikomos šios sąlygos:

- a) įmonės didelių avarių prevencijos politika turi būti parengta raštu ir joje turi būti nustatomi bendri tikslai ir didelių avarių rizikos kontrolės tvarka, taip pat tai, kaip tų tikslų turi būti siekiama bei kaip ta tvarka įgyvendinama įmonės lygiu;

b) saugos ir aplinkos valdymo sistema turi būti integruota į bendrą operatoriaus ar savininko valdymo sistemą ir apimti organizacinę struktūrą, atsakomybės sritis, praktiką, procedūras, procesus ir išteklius, siekiant nustatyti ir įgyvendinti įmonių didelių avarių pavojų politiką.

6. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai parengtų ir išsaugotų visiškai sukomplektuotą avarių likvidavimo įrangos inventorių, tinkamą jų naftos ir dujų operacijoms jūroje.

7. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai, konsultuodamiesi su kompetentingomis valdžios institucijomis ir naudodamiesi žinių, informacijos ir patirties keitimusi, kaip nurodyta 27 straipsnio 1 dalyje, per visą naftos ir dujų operacijų jūroje rengimo ir vykdymo ciklą parengtų ir patikslintų didelių pavojų jūroje kontrolės geriausios praktikos standartus ir gaires bei laikytųsi bent VI priede išdėstytų reikalavimų.

8. Valstybės narės reikalauja, kad operatoriai ir savininkai užtikrintų, jog 1 dalyje nurodytame dokumente apie jų įmonių didelių avarių prevencijos politiką taip pat būtų nurodyti jų gavybos įrenginiai ir gavybai neskirti įrenginiai už Sąjungos teritorijos ribų.

9. Kai dėl gavybai neskirto įrenginio operatoriaus ar savininko vykdomos veiklos kyla tiesioginis pavojus žmogaus sveikatai arba smarkiai padidėja didelės avarijos rizika, valstybės narės užtikrina, kad gavybai neskirto įrenginio operatorius ar savininkas imtųsi tinkamų priemonių, kurios gali apimti, jei manoma, kad tai reikalinga, atitinkamos veiklos sustabdymą iki tol, kol pavojus ar rizika bus deramai suvaldyti. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai buvo imtasi tokių priemonių, operatorius ar savininkas nedelsdamas ir ne vėliau kaip per 24 valandas nuo tada, kai buvo imtasi tų priemonių, apie tai praneštų kompetentingai valdžios institucijai.

10. Valstybės narės užtikrina, kad prireikus operatoriai ir savininkai imtųsi tinkamų priemonių, kad pasinaudotų tinkamomis techninėmis priemonėmis ar procedūromis siekdami skatinti atitinkamų duomenų rinkimo patikimumą ir registravimą bei užkirsti kelią galimam manipuliavimui šiais duomenimis.

20 straipsnis

Už Sąjungos teritorijos ribų vykdomos naftos ir dujų operacijos jūroje

1. Valstybės narės reikalauja, kad jų teritorijoje registruotos įmonės, kurios turėdamos licenciją arba kaip operatoriai, pačios ar per patronuojamąsias įmones vykdo naftos ir dujų operacijas jūroje už Sąjungos teritorijos ribų, praneštų valstybėms narėms jų prašymu didelės avarijos, su kuria buvo susijusios tos įmonės, aplinkybes.

2. Teikdama prašymą dėl pranešimo pagal šio straipsnio 1 dalį, atitinkama valstybė narė patikslina, kokios informacijos jai

reikia. Tokiais pranešimais keičiamasi pagal 27 straipsnio 1 dalį. Valstybės narės, kurios neturi nei kompetentingos valdžios institucijos, nei ryšių palaikymo centro, gautus pranešimus pateikia Komisijai.

21 straipsnis

Didelių avarių prevencijos reguliavimo sistemos laikymosi užtikrinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai vykdytų priemones, nustatytas ataskaitoje apie didelius pavojus, pranešime apie gręžinio eksploatavimą bei pranešime apie mišrias operacijas nurodytuose planuose, kurie turi būti pateikiami atitinkamai pagal 11 straipsnio 1 dalies e, h ir i punktus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai kompetentingai valdžios institucijai arba kitiems asmenims, veikiantiems vadovaujant tai kompetentingai valdžios institucijai, bet koku pagrįstu laiku suteiktų transportą nuvykti į įrenginį ir iš jo grįžti arba nuvykti į laivą, susijusių su naftos ir dujų operacijoms, ar iš jo grįžti, įskaitant jų įrangos gabenimą, taip pat apgyvendintų, aprūpintų maistu ir kitomis būtinausiomis prekėmis ir paslaugomis, susijusiomis su jų vizitu į įrenginį, kad būtų sudarytos palankios sąlygos kompetentingai valdžios institucijai vykdyti priežiūrą, įskaitant patikras, tyrimus ir šios direktyvos vykdymo užtikrinimą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga valdžios institucija parengtų rizikos valdymu grindžiamus metinius planus, kuriais užtikrinama veiksminga didelių pavojų keliančios veiklos priežiūra, įskaitant patikras, ir kuriuose didelis dėmesys būtų skiriamas reikalavimų, susijusių su pagal 11 straipsnį teikiamomis ataskaitomis apie didelius pavojus ir kitais dokumentais, laikymuisi. Planų veiksmingumas reguliariai tikrinamas ir kompetentinga valdžios institucija imasi visų būtinų priemonių, kad juos patobulintų.

22 straipsnis

Konfidencialus ataskaitų apie saugos problemas teikimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga valdžios institucija nustatytų šiuos mechanizmus:

a) konfidencialaus ataskaitų apie bet kokios kilmės saugos ir aplinkos problemas, susijusias su naftos ir dujų operacijomis jūroje, mechanizmą ir

b) tokių ataskaitų nagrinėjimo mechanizmą, kartu išlaikant atitinkamų asmenų anonimiškumą.

2. Valstybės narės reikalauja, kad operatoriai ir savininkai savo darbuotojus ir rangovus, susijusius su operacijomis, bei jų darbuotojus išsamiai supažindintų su nacionalinėmis priemonėmis dėl mechanizmų, nurodytų 1 dalyje, ir užtikrintų, kad į atitinkamus mokymus ir pranešimus būtų įtraukta informacija apie konfidencialų ataskaitų teikimą.

V SKYRIUS

SKAIDRUMAS IR DALIJIMASIS INFORMACIJA

23 straipsnis

Dalijimasis informacija

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai kompetentingai valdžios institucijai teiktų bent IX priede aprašytą informaciją.

2. Komisija įgyvendinimo aktu nustato bendrą duomenų pateikimo formą ir konkrečią informaciją, kuria numatoma keistis. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 37 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

24 straipsnis

Skaidrumas

1. Valstybės narės IX priede nurodytą informaciją skelbia viešai.

2. Komisija įgyvendinimo aktu nustato bendrą skelbimo formą, kurią taikant būtų galima nesunkiai tarpvalstybiniu lygiu lyginti duomenis. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 37 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros. Naudojant bendrą skelbimo formą galima patikimai palyginti šalių nacionalinę praktiką pagal šį straipsnį ir 25 straipsnį.

25 straipsnis

Saugos ir poveikio aplinkai ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės teikia Komisijai metinę ataskaitą, kurioje pateikiama IX priedo 3 punkte nurodyta informacija.

2. Valstybės narės paskiria instituciją, kuri atsako už keitimąsi informacija pagal 23 straipsnį ir informacijos paskelbimą pagal 24 straipsnį.

3. Komisija skelbia metinę ataskaitą remdamasi jai pagal 1 dalį valstybių narių pateikta informacija.

26 straipsnis

Tyrimas įvykus didelei avarijai

1. Valstybės narės inicijuoja išsamų didelių avarių, įvykusių jų jurisdikcijai priskiriamoje teritorijoje, tyrimą.

2. Užbaigus tyrimą arba atitinkamais atvejais pasibaigus teismo procesui, Komisijai pateikiama pagal 1 dalį parengtų išvadų santrauka. Valstybės narės viešai paskelbia nekonfidencialią išvadų versiją.

3. Valstybės narės užtikrina, kad užbaigus pagal 1 dalį vykdomus tyrimus, kompetentinga valdžios institucija įgyvendintų visas tyrimo rekomendacijas, kurias ji gali įgyvendinti pagal savo įgaliojimus.

VI SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS

27 straipsnis

Valstybių narių bendradarbiavimas

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos kompetentinga valdžios institucija reguliariai keistųsi žiniomis, informacija ir patirtimi su kitomis valdžios institucijomis, *inter alia*, per Už jūroje vykdomą veiklą atsakingų naftos ir dujų institucijų Europos Sąjungos grupę ir kad ji inicijuotų konsultacijas dėl atitinkamos nacionalinės ir Sąjungos teisės taikymo su sektoriaus atstovais, kitais suinteresuotaisiais subjektais ir Komisija.

Valstybėse narėse, kurių jurisdikcijai nepriskiriamos jūroje vykdomos naftos ir dujų operacijos, pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją gauna per ryšių palaikymo centrus, paskirtus pagal 32 straipsnio 1 dalį.

2. Žinios, informacija ir patirtis, kuria keičiamasi pagal 1 dalį, visų pirma susijusios su rizikos valdymo priemonių veikimu, didelių avarių prevencija, atitikties patikra ir avarių, susijusių su Sąjungoje bei, prireikus, už jos teritorijos ribų jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, likvidavimu.

3. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos kompetentinga valdžios institucija dalyvautų nustatant aiškius bendrus standartus ir gairių rengimo bei atnaujinimo prioritetus, siekiant nustatyti naftos ir dujų operacijų jūroje geriausią praktiką, sudaryti palankias sąlygas jų įgyvendinimui ir nuosekliam jų taikymui.

4. Komisija ne vėliau kaip 2014 m. liepos 19 d. pateikia valstybėms narėms ataskaitą dėl nacionalinių ekspertinių išteklių tinkamumo siekiant vykdyti reguliavimo funkcijas pagal šią direktyvą, kurioje prireikus pateikiami pasiūlymai, kaip užtikrinti, kad visos valstybės narės turėtų galimybę naudotis tinkamais ekspertiniais išteklių.

5. Valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. liepos 19 d. praneša Komisijai apie savo nustatytas nacionalines priemones, susijusias su galimybe naudotis žiniomis, turtu ir ekspertiniais išteklių srityje, įskaitant oficialius susitarimus pagal 8 straipsnio 6 dalį.

VII SKYRIUS

AVARINĖ PARENGTIS IR AVARIJŲ LIKVIDAVIMAS

28 straipsnis

Avarijos likvidavimo vidaus planams taikomi reikalavimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad avarijos likvidavimo vidaus planai, kuriuos pagal 14 straipsnį turi parengti operatorius arba savininkas ir kuriuos jie turi pateikti pagal 11 straipsnio 1 dalies g punktą, būtų:

- a) nedelsiant pradedami taikyti likviduojant didelę avariją ar reaguojant į padėtį, dėl kurios kyla tiesioginė didelės avarijos rizika; ir
- b) atitiktų 29 straipsnyje nurodytą avarijos likvidavimo išorės planą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad operatorius ir savininkas visada turėtų prieinamą avarijos likvidavimo vidaus planui vykdyti reikalingą įrangą ir ekspertines žinias, kurias jis, prireikus, galėtų suteikti valstybės narės, kurioje taikomas avarijos likvidavimo vidaus planas, valdžios institucijoms, atsakingoms už avarijos likvidavimo išorės plano vykdymą.

3. Avarijos likvidavimo vidaus planas rengiamas laikantis I priedo 10 dalies ir atnaujinamas atsižvelgiant į esminius ataskaitos apie didelius pavojus ar pranešimų, pateiktų pagal 11 straipsnį, pakeitimus. Visi tokie atnaujinti planai pateikiami kompetentingai valdžios institucijai pagal 11 straipsnio 1 dalies g punktą ir apie juos pranešama atitinkamai valdžios institucijai ar institucijoms, atsakingai (-oms) už atitinkamai vietai skirtų avarijos likvidavimo išorės planų rengimą.

4. Avarijos likvidavimo vidaus planas sujungiamas kartu su kitomis priemonėmis, susijusiomis su darbuotojų apsauga ir gelbėjimu iš avarijos paveikto įrenginio, kad būtų užtikrintos didelės asmeninio saugumo ir išgyvenimo galimybės.

29 straipsnis

Avarijos likvidavimo išorės planai ir avarinė parengtis

1. Valstybės narės parengia avarijos likvidavimo išorės planus, apimančius visus jų jurisdikcijai priskiriamus jūroje esančius naftos ir dujų įrenginius ar prijungtąją infrastruktūrą bei vietas, kurios gali būti paveiktos avarijos. Valstybės narės avarijos likvidavimo išorės planuose nurodo licencijos turėtojų ir operatorių vaidmenį ir finansines pareigas.

2. Avarijos likvidavimo išorės planus rengia valstybė narė, bendradarbiaudama su atitinkamais operatoriais ir savininkais bei, prireikus, su licencijos turėtojais bei kompetentinga valdžios

institucija, ir joje atsižvelgdama į naujausią esamų ar planuojamų įrenginių ar prijungtosios infrastruktūros vietovėje, kuriai taikomas avarijos likvidavimo išorės planas, avarijos likvidavimo vidaus planų versiją.

3. Avarijos likvidavimo išorės planai rengiami pagal VII priedą ir pateikiami Komisijai, kitoms valstybėms narėms, kurios gali būti paveiktos avarijos, ir visuomenei. Pateikdamos savo avarijos likvidavimo išorės planus, valstybės narės užtikrina, kad dėl atskleistos informacijos nekiltų rizika jūroje esančių naftos ir dujų įrenginių bei jų eksploatavimo saugai ir saugumui ir nebūtų pažeisti valstybių narių ekonominiai interesai ar nebūtų pakenkta valstybių narių tarnautojų individualiam saugumui ir gerovei.

4. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių užtikrinti aukšto lygio visų valstybių narių geografiniame regione ir, prireikus, už jo ribų esančių subjektų avarijų likvidavimo įrangos bei specialiųjų žinių suderinamumą ir sąveikumą. Valstybės narės skatina sektoriaus atstovus vystyti avarijos likvidavimo įrangą ir sutartines paslaugas, kurios yra suderinamos ir tarpusavyje sąveikauja visame geografiniame regione.

5. Pagal VIII priedo 1 punktą valstybės narės registruoja avarijų likvidavimo įrangą ir paslaugas. Galimybė susipažinti su tais įrašais sudaroma kitoms valstybėms narėms, kurios gali būti paveiktos avarijos, ir Komisijai, taip pat pagal abipusiškumo principą – kaimyninėms trečiosioms valstybėms.

6. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai, glaudžiai bendradarbiaudami su atitinkamomis valstybių narių valdžios institucijomis, reguliariai tikrintų savo pasirengimą veiksmingai likviduoti dideles avarijas.

7. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos valdžios institucijos arba, prireikus, ryšių palaikymo centrai parengtų bendradarbiavimo susidarius ekstremaliajai situacijai veiksmų planus. Tokie veiksmų planai reguliariai vertinami ir prireikus atnaujinami.

30 straipsnis

Avarijos likvidavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatorius arba, atitinkamai atvejais, savininkas nedelsdamas praneštų atitinkamoms valdžios institucijoms apie didelę avariją arba padėtį, dėl kurios nedelsiant kyla didelės avarijos rizika. Tame pranešime apibūdinamos aplinkybės, įskaitant, jei įmanoma, informaciją apie kilmės šaltinį, galimą poveikį aplinkai bei galimas dideles pasekmes.

2. Valstybės narės užtikrina, kad didelės avarijos atveju operatorius arba savininkas imtųsi visų tinkamų priemonių, kad užkirstų kelią jos plitimui ir apribotų jos padarinius. Atitinkamos valstybių narių valdžios institucijos gali padėti operatoriui arba savininkui, įskaitant papildomų išteklių suteikimą.

3. Likviduodamos avariją, valstybės narės renka informaciją, kuri būtina atlikti išsamų tyrimą pagal 26 straipsnio 1 dalį.

VIII SKYRIUS

TARPVALSTYBINIS POVEIKIS

31 straipsnis

Tarpvalstybinė avarinė parengtis ir valstybių narių, kurių jurisdikcijai priskiriamoje jūroje vykdomos naftos ir dujų operacijos, vykdomas avarijų likvidavimas

1. Kai, valstybė narė mano, kad, didelis pavojus, susijęs su jos jurisdikcijoje priskiriamoje jūroje numatytais vykdyti naftos ir dujų operacijomis, gali turėti didelį poveikį aplinkai kitoje valstybėje narėje, ji iki operacijų vykdymo pradžios pateikia atitinkamą informaciją valstybei narei, kuri gali patirti avarijos pasekmes, ir kartu su ta valstybe nare siekia patvirtinti priemones, skirtas užkirsti kelią žalai.

Valstybės narės, kurios mano, kad jos gali patirti avarijos pasekmes, gali paprašyti valstybės narės, kurios jurisdikcijai priskiriamoje jūroje planuojama vykdyti naftos ir dujų operaciją, pateikti joms visą susijusią informaciją. Tos valstybės narės gali kartu įvertinti priemonių veiksmingumą, nedarant poveikio kompetingos valdžios institucijos, kurios jurisdikcijai priskiriama atitinkama operacija pagal 8 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktus, reguliavimo funkcijoms.

2. Į didelius pavojus, kurie nustatyti pagal 1 dalį, atsižvelgiama avarijos likvidavimo vidaus ir išorės planuose, kad būtų lengviau bendrais veiksmais veiksmingai likviduoti didelę avariją.

3. Kai egzistuoja numatomo tarpvalstybinio su didelių avarijų poveikio trečiosioms valstybėms rizika, valstybės narės pagal abipusiškumo principą perduoda informaciją trečiosioms valstybėms.

4. Valstybės narės tarpusavyje koordinuoja priemones, susijusias su vietovėmis už Sąjungos teritorijos ribų, kad užkirstų kelią galimiems neigiamiems naftos ir dujų operacijų jūroje padariniams.

5. Valstybės narės reguliariai atlieka bandymus dėl savo pasirengimo veiksmingai likviduoti dideles avarijas bendradarbiaudamos su valstybėmis narėmis, kurios gali patirti avarijos pasekmes, atitinkamomis Sąjungos agentūromis ir pagal abipusiškumo principą su trečiosiomis valstybėmis, kurios gali patirti avarijos pasekmes. Komisija gali prisidėti prie pratybų, kurių pagrindinis tikslas – išbandyti tarpvalstybinius ekstremaliųjų situacijų mechanizmus.

6. Įvykus didelei avarijai arba kilus tiesioginei jos grėsmei ir jeigu atsiranda arba gali atsirasti tarpvalstybinis poveikis, valstybė narė, kurios jurisdikcijai priskiriamoje vietoje kilo tokia padėtis, nedelsdama informuoja Komisiją ir tas valstybes nares arba trečiąsias valstybes, kurioms ta padėtis galėjo turėti poveikio, ir nuolat teikia veiksmingam avarijos likvidavimui būtina susijusią informaciją.

32 straipsnis

Tarpvalstybinė avarinė parengtis valstybėse narėse, kurių jurisdikcijai priskiriamoje jūroje nevykdomos naftos ir dujų operacijos, ir jų vykdomas avarijų likvidavimas

1. Valstybės narės, kurių jurisdikcijoje priskiriamoje jūroje nevykdomos naftos ir dujų operacijos, paskiria ryšių palaikymo centrą, per kurį būtų galima keistis informacija su atitinkamomis kaimyninėmis valstybėmis narėmis.

2. Valstybės narės, kurių jurisdikcijoje priskiriamoje jūroje nevykdomos naftos ir dujų operacijos, taiko 29 straipsnio 4 ir 7 dalis, kad užtikrintų, jog didelės avarijos, kuri turi joms poveikio, atveju jos turėtų tinkamus avarijos likvidavimo pajėgumus.

3. Valstybės narės, kurių jurisdikcijoje priskiriamoje jūroje nevykdomos naftos ir dujų operacijos, su kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis koordinuoja nacionalinius nenumatytų atvejų jūros aplinkoje planus taip, kad būtų užtikrinta, jog įvykus didelei avarijai būtų imamasi veiksmingiausių likvidavimo priemonių.

4. Kai valstybė narė, kurios jurisdikcijoje priskiriamoje jūroje naftos ir dujų operacijos nevykdomos, patiria didelės avarijos poveikį, ji:

a) imasi visų tinkamų priemonių pagal 3 dalyje nurodytą nacionalinę nenumatytų atvejų planą;

b) užtikrina, kad jos kontroliuojama informacija, priskiriama jos jurisdikcijai ir kuri gali būti svarbi visapusiškam didelės avarijos tyrimui, būtų suteikta tyrimą pagal 26 straipsnį atliekančiai valstybei narei šios prašymu, arba tai valstybei būtų sudarytos sąlygos susipažinti su tokia informacija.

33 straipsnis

Koordinuotas požiūris į naftos ir dujų operacijų jūroje saugą tarptautiniu lygiu

1. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, ir nedarant poveikio atitinkamų tarptautinių susitarimų taikymui, skatina bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis, kuriose naftos ir dujų operacijos jūroje vykdomos tuose pačiuose kaip ir valstybių narių jūrų regionuose.

2. Komisija sudaro palankias sąlygas valstybėms narėms, kuriose vykdomos naftos ir dujų operacijos jūroje, keistis informacija su gretimomis trečiosiomis valstybėmis, vykdančiomis panašias operacijas, siekiant skatinti prevencines priemones ir regioninius avarijų likvidavimo planus.

3. Atitinkamuose pasauliniuose ir regioniniuose forumuose, įskaitant susijusius su Arkties vandenimis, Komisija pasisako už aukštų naftos ir dujų operacijų jūroje saugos standartų taikymą tarptautiniu lygiu.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų taikomos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės praneša apie tas nuostatas Komisijai ne vėliau kaip 2015 m. liepos 19 d. ir nedelsdamos praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

35 straipsnis

Komisijos deleguotieji įgaliojimai

Komisijai pagal 36 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant I, II, IV ir VII priedus pritaikyti taip, kad į juos būtų galima įtraukti papildomos informacijos, nes tai gali būti būtina dėl technikos pažangos. Dėl tokių pritaikymų neturėtų būti iš esmės keičiamos šioje direktyvoje nustatytos pareigos.

36 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 35 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2013 m. liepos 18 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudoti deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip keturiems mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 35 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 35 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir

Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

37 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

38 straipsnis

Direktyvos 2004/35/EB pakeitimas

1. Direktyvos 2004/35/EB 2 straipsnio 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) žala vandeniui tai žala, daranti reikšmingą neigiamą poveikį:

- i) tų vandenų ekologinei, cheminei ar kiekybinei būklei arba ekologiniam potencialui, kaip apibrėžta Direktyvoje 2000/60/EB, išskyrus neigiamą poveikį, kai yra taikoma tos direktyvos 4 straipsnio 7 dalis, arba
- ii) atitinkamų jūros vandenų aplinkos būklei, kaip apibrėžta Direktyvoje 2008/56/EB, tiek, kiek konkretūs jūrų aplinkos būklės aspektai dar nėra sureguliuoti Direktyvoje 2000/60/EB;“.

2. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 1 dalies būtų laikomasi ne vėliau kaip 2015 m. liepos 19 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

39 straipsnis

Ataskaitos Europos Parlamentui ir Tarybai

1. Komisija ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl finansinio užtikrinimo priemonių prieinamumo ir dėl reikalavimų dėl kompensacijos nagrinėjimo, prie kurios prireikus pridedami pasiūlymai.

2. Komisija ne vėliau kaip 2015 m. liepos 19 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl jos atlikto Sąjungoje taikomos atsakomybės nustatymo tvarkos už žalą, sukeltą dėl naftos ar dujų operacijų jūroje, veiksmingumo įvertinimo. Toje ataskaitoje, be kita ko, įvertinama, ar nevertėtų išplėsti nuostatų dėl atsakomybės. Prireikus, kartu su ataskaita pateikiami pasiūlymai.

3. Komisija išnagrinėja, ar nevertėtų tam tikros elgsenos, dėl kurios kyla didelė avarija, atžvilgiu taikyti 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę⁽¹⁾. Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia savo išvadas Europos Parlamentui ir Tarybai, kartu pridėdama, prireikus, pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, jei valstybės narės bus pateikusios atitinkamos informacijos.

40 straipsnis

Ataskaita ir peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2019 m. liepos 19 d. Komisija, tinkamai atsižvelgdama į kompetentingų valdžios institucijų pastangas ir patirtį, įvertina šios direktyvos įgyvendinimo patirtį.

2. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai to vertinimo rezultatų ataskaitą. Į ataskaitą prireikus įtraukiami pasiūlymai dėl šios direktyvos pakeitimo.

41 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2015 m. liepos 19 d.

Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės pagrindinių nuostatų tekstus.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies pirmos pastraipos ir atsižvelgiant į 5 dalį, jūrinės valstybės narės, kurių jurisdikcijai priskiriamoje jūroje nevykdomos naftos ir dujų operacijos ir kurios neplanuoja išduoti licencijų tokioms operacijoms, praneša apie tai Komisijai ir užtikrina, kad ne vėliau kaip 2015 m. liepos 19 d. įsigaliojusių tik tos priemonės, kurios būtinos siekiant laikytis 20, 32 ir 34 straipsnių. Tokios valstybės narės negali išduoti licencijų tokioms operacijoms, kol į nacionalinę teisę neperkels ir neįgyvendins likusių šios direktyvos nuostatų ir apie tai nepraneš Komisijai.

4. Nukrypstant nuo 1 dalies pirmos pastraipos ir atsižvelgiant į 5 dalį, valstybės narės, neturinčios priėjimo prie jūros, užtikrina, kad ne vėliau kaip 2015 m. liepos 19 d. įsigaliojusių tik tos priemonės, kurios būtinos siekiant laikytis 20 straipsnio.

5. Kai 2013 m. liepos 18 d. valstybėje narėje, kuriai taikomos 3 arba 4 dalys, nėra įregistruota nė vienos įmonės, vykdančios operacijas, kurioms taikomas 20 straipsnis, ta valstybė narė užtikrina, kad priemonės, būtinos siekiant laikytis 20 straipsnio, įsigaliojusių tik praėjus 12 mėnesių po tokios įmonės vėlesnio įregistravimo toje valstybėje narėje dienos, arba ne vėliau kaip 2015 m. liepos 19 d., priklausomai nuo to, kuri data yra vėlesnė.

42 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Planuojamų gavybos įrenginių savininkų ir operatorių bei gręžimo operacijas planuojančių ir vykdančių operatorių atžvilgiu valstybės narės taiko įstatymus ir kitus teisės aktus, priimtus pagal 41 straipsnį ne vėliau kaip 2016 m. liepos 19 d.

2. Esamų įrenginių atžvilgiu valstybės narės pradeda taikyti pagal 41 straipsnį priimtus įstatymus ir kitus teisės aktus nuo rizikos įvertinimo dokumentų suplanuotos peržiūros reguliavimo aspektu datos, ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2018 m. liepos 19 d.

43 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

44 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2013 m. birželio 12 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkė
L. CREIGHTON

⁽¹⁾ OL L 328, 2008 12 6, p. 28.

I PRIEDAS

Informacija, kurią reikia nurodyti dokumentuose, pateikiamuose kompetentingai valdžios institucijai pagal 11 straipsnį

1. INFORMACIJA, KURIĄ REIKIA PATEIKTI PRANEŠIME APIE GAVYBOS ĮRENGINIO PROJEKTĄ ARBA PERKĖLIMĄ

Pranešime apie gavybos įrenginio projektą ir perkėlimą, kuris turi būti pateiktas atitinkamai pagal 11 straipsnio 1 dalies c ir j punktus, pateikiama bent tokia informacija:

- 1) įrenginio operatoriaus pavadinimas ir adresas;
- 2) gavybos operacijų ir sistemų projektavimo proceso aprašymas, pradedant pirmine koncepcija ir baigiant pateiktu projektu arba pasirinktu esamu įrenginiu, atitinkami taikyti standartai ir su šiuo procesu susijusios projekto koncepcijos;
- 3) pasirinktos projekto koncepcijos aprašymas, atsižvelgiant į su konkrečiu įrenginiu ir jo buvimo vieta susijusių didelių pavojų veiksnių planus, taip pat pirminių rizikos veiksnių kontrolės kriterijai;
- 4) įrodymas, kad koncepcija padeda sumažinti didelių pavojų riziką iki priimtino lygio;
- 5) įrenginio ir jo numatomoje vietoje esančių sąlygų aprašymas;
- 6) saugaus eksploatavimo operacijų apribojimų, susijusių su aplinka, meteorologinėmis sąlygomis ir jūros dugnu, aprašymas, taip pat su jūros dugnu susijusių rizikos veiksnių ir jūros pavojų, pavyzdžiui, vamzdynų ir gretimų įrenginių švartavimosi vietų, nustatymo tvarkos aprašymas;
- 7) numatomų vykdyti operacijų, susijusių su dideliais pavojais, rūšių aprašymas;
- 8) bendras saugos ir aplinkosaugos vadybos sistemos, kurią taikant užtikrinamas numatomų didelių avarijų rizikos kontrolės priemonių tinkamas veiksmingumas, aprašymas;
- 9) nepriklausomos patikros sistemų aprašymas bei saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų bei reikiamų jų veikimo charakteristikų pirminis sąrašas;
- 10) jei esamas gavybos įrenginys turi būti perkeltas į naują vietą, kur bus naudojamas kitokiai gavybos operacijai, įrodymas, kad įrenginys yra tinkamas siūlomai gavybos operacijai;
- 11) jei gavybai neskirtas įrenginys turi būti pritaikytas naudoti kaip gavybos įrenginys, pagrindimas, kad įrenginys yra tinkamas tokiam pritaikymui.

2. INFORMACIJA, KURIĄ REIKIA PATEIKTI DIDELIŲ PAVOJŲ PRANEŠIME DĖL GAVYBOS ĮRENGINIO EKSPLOATAVIMO

Pranešime apie didelius pavojus dėl gavybos įrenginio, kuris turi būti parengtas pagal 12 straipsnį ir pateiktas pagal 11 straipsnio 1 dalies e punktą, pateikiama bent tokia informacija:

- 1) aprašymas, kaip atsižvelgta į kompetentingos valdžios institucijos atsakymą į pranešimą apie projektą;
- 2) įrenginio operatoriaus pavadinimas ir adresas;
- 3) darbuotojų dalyvavimo rengiant didelių pavojų ataskaitą aprašymo santrauka;
- 4) įrenginio ir bet kokios sąsajos su kitais įrenginiais ar prijungtąja infrastruktūra, įskaitant gręžinius, aprašymas;
- 5) įrodymas, kad nustatyti visi dideli pavojai, įvertinta jų tikimybė ir padariniai, įskaitant visus saugaus eksploatavimo operacijų apribojimus, susijusius su aplinka, meteorologinėmis sąlygomis ir jūros dugnu, ir kad jų kontrolės priemonės, įskaitant susijusius saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbius elementus, yra tinkamos, kad didelės avarijos keliami rizika būtų sumažinta iki priimtino lygio; šis įrodymas apima naftos išsiliejimo likvidavimo veiksmingumo įvertinimą;

- 6) didelį pavojų galinčių kelti operacijų, kurios turi būti vykdomos, rūšių aprašymas ir maksimalus įrenginyje bet kuriuo metu galinčių būti asmenų skaičius;
- 7) įrangos ir priemonių, skirtų užtikrinti gręžinio kontrolę, proceso saugą, pavojingų medžiagų izoliavimą, gaisro ir sprogdimo prevenciją, darbuotojų apsaugą nuo pavojingų medžiagų, ir aplinkos nuo kylančios didelės avarijos apsaugą, aprašymas;
- 8) priemonių, skirtų nuo didelių pavojų apsaugoti įrenginyje esančius asmenis ir užtikrinti saugų jų pasitraukimą, evakavimą ir gelbėjimą, taip pat kontrolės sistemų priežiūros tvarką, kad būtų užkirtas kelias padaryti žalos įrenginiui ir aplinkai, jeigu visas tas personalas būtų evakuotas, aprašymas;
- 9) atitinkami kodeksai, standartai ir gairės, naudojami statant ir pradedant eksploatuoti įrenginį;
- 10) informacija apie operatoriaus įgyvendinamą saugos ir aplinkosaugos vadybos sistemą, kuri yra susijusi su gavybos įrenginiu;
- 11) avarijos likvidavimo vidaus planas ar tinkamas to plano aprašymas;
- 12) nepriklausomos patikros sistemos aprašymas;
- 13) visa kita svarbi išsami informacija, pavyzdžiui, jeigu du ar daugiau įrenginių veikia kartu ir tai turi įtakos galimybei, kad kuris nors vienas arba visi įrenginiai gali kelti didelį pavojų;
- 14) informacija, kuri yra svarbi kitiems šioje direktyvoje nustatytiems reikalavimams, gauta laikantis Direktyvoje 92/91/EEB nustatytų didelių avarijų prevencijos reikalavimų;
- 15) bet kokia pagal Direktyvą 2011/92/ES gauta informacija apie operacijas, kurios bus vykdomos įrenginyje, susijusi su didelių avarijų, dėl kurių gali būti padaryta didelė arba rimta žala aplinkai, prevencija, kuri yra svarbi kitiems šioje direktyvoje nustatytiems reikalavimams;
- 16) nustatyto galimo poveikio aplinkai, atsirandančio dėl teršalų pasklidimo į aplinką po didelės avarijos, įvertinimas ir techninių bei netechninių priemonių, numatytų užkirsti kelią šiam poveikiui, jį sumažinti arba kompensuoti, aprašymas, įskaitant stebėseną.

3. INFORMACIJA, KURIA REIKIA PATEIKTI ATASKAITOJE APIE DIDELIUS PAVOJUS DĖL GAVYBAI NESKIRTO ĮRENGINIO

Ataskaitose apie didelius pavojus dėl gavybai neskirto įrenginio, kurios turi būti parengtos pagal 13 straipsnį ir pateiktos pagal 11 straipsnio 1 dalies e punktą, pateikiama bent ši informacija:

- 1) savininko pavadinimas ir adresas;
- 2) darbuotojų dalyvavimo rengiant didelių pavojų ataskaitą aprašymo santrauka;
- 3) įrenginio aprašymas, o jeigu tai mobilusis įrenginys – priemonių, naudojamų jam perkelti iš vienos vietos į kitą, ir išdėstymo sistemos aprašymas;
- 4) operacijų, kurios gali kelti didelį pavojų ir kurias gali atlikti įrenginys, aprašymas bei maksimalus asmenų, galinčių bet kuriuo metu būti įrenginyje, skaičius;
- 5) įrodymas, kad nustatyti visi dideli pavojai, įvertinta jų tikimybė ir padariniai, įskaitant bet kokius saugaus eksploatavimo operacijų apribojimus, susijusius su aplinka, meteorologinėmis sąlygomis ir jūros dugnu, ir kad jų kontrolės priemonės, įskaitant susijusius saugai ir aplinkosaugai labai svarbius elementus, yra tinkamos, kad didelės avarijos rizika būtų sumažinta iki priimtino lygio; šis įrodymas apima naftos išsiliejimo likvidavimo veiksmingumo įvertinimą;
- 6) įrangos ir priemonių, skirtų užtikrinti gręžinio kontrolę, proceso saugumą, pavojingų medžiagų izoliavimą, gaisro ir sprogdimo prevenciją, darbuotojų apsaugą nuo pavojingų medžiagų, ir aplinkos apsaugą didelės avarijos atveju, aprašymas;
- 7) priemonių, skirtų nuo didelių pavojų apsaugoti įrenginyje esančius asmenis ir užtikrinti saugų jų pasitraukimą, evakavimą ir gelbėjimą, taip pat kontrolės sistemų priežiūros tvarką, kad būtų užkirtas kelias padaryti žalos įrenginiui ir aplinkai, jeigu visas tas personalas būtų evakuotas, aprašymas;

- 8) atitinkami kodeksai, standartai ir gairės, naudojami statant ir pradant eksploatuoti įrenginį;
- 9) įrodymas, kad nustatyti visi visų operacijų, kurias įrenginys gali atlikti, dideli pavojai ir kad didelės avarijos rizika sumažinta iki priimtino lygio;
- 10) bet kokių saugaus eksploatavimo operacijų apribojimų, susijusių su aplinka, meteorologinėmis sąlygomis ir jūros dugnu, taip pat priemonių, skirtų nustatyti su jūros dugnu susijusius rizikos veiksnius ir jūros pavojus, pavyzdžiui, vamzdynų ir susijusių įrenginių tvirtinimo vietas, aprašymas;
- 11) informacija apie saugos ir aplinkosaugos vadybos sistemą, kuri yra susijusi su gavybai neskirtu įrenginiu;
- 12) avarijos likvidavimo vidaus planas arba tinkamas jo aprašymas;
- 13) nepriklausomos patikros sistemos aprašymas;
- 14) visa kita svarbi išsami informacija, pavyzdžiui, jeigu du ar daugiau įrenginių veikia kartu ir tai turi įtakos galimybei, kad kuris nors vienas arba visi įrenginiai gali kelti didelį pavojų;
- 15) bet kokia pagal Direktyvą 2011/92/ES gauta informacija apie operacijas, kurios bus vykdomos įrenginyje, susijusi su didelių avarijų, dėl kurių gali būti padaryta didelė arba rimta žala aplinkai, prevencija, kuri yra svarbi kitiems pagal šią direktyvą nustatytiems reikalavimams;
- 16) nustatyto galimo poveikio aplinkai, atsirandančio dėl teršalų pasklidimo į aplinką po didelės avarijos, įvertinimas ir techninių bei netechninių priemonių, numatytų užkirsti kelią šiam poveikiui, jį sumažinti arba kompensuoti, aprašymas, įskaitant stebėseną.

4. INFORMACIJA, KURIĄ REIKIA PATEIKTI PRANEŠIME APIE GRĘŽINIO EKSPLOATAVIMO OPERACIJAS

Pranešimuose apie gręžinio eksploatavimo operacijas, kuris turi būti parengtas pagal 15 straipsnį ir pateiktas pagal 11 straipsnio 1 dalies h punktą, pateikiama bent ši informacija:

- 1) gręžinio operatoriaus pavadinimas ir adresas;
- 2) numatomo naudoti įrenginio pavadinimas ir savininko, o gavybos įrenginio atveju – rangovo, užsiimančio gręžimo darbais, pavadinimas ir adresas;
- 3) išsami informacija, pagal kurią identifikuojamas gręžinys ir bet kokia sąsaja su kitais įrenginiais ir prijungtąja infrastruktūra;
- 4) informacija apie gręžinio darbo programą, įskaitant jo eksploatavimo laikotarpį, išsamią informaciją apie užkardas, neleidžiančias prarasti gręžinio kontrolės (įrangą, gręžimo skysčius, cementą ir t. t.), ir jų patikrą, gręžinio tako krypties kontrolę ir saugaus eksploatavimo operacijų apribojimus atsižvelgiant į rizikos valdymą;
- 5) esamo gręžinio atveju – informacija apie jo istoriją ir būklę;
- 6) visa išsami informacija apie numatomą įdiegti saugos įrangą, kuri neaprašyta esamoje įrenginio didelių pavojų ataskaitoje;
- 7) rizikos vertinimas, į kurį įtraukiamas aprašymas:
  - a) konkrečių pavojų, susijusių su gręžinio eksploatavimu, įskaitant saugaus eksploatavimo operacijų apribojimus, susijusius su aplinka, meteorologinėmis sąlygomis ir jūros dugnu;
  - b) paviršinių pavojų;
  - c) paviršiuje ar podugnyje vykdomų operacijų, dėl kurių tuo pat metu atsiranda didelio pavojaus galimybė;
  - d) tinkamų kontrolės priemonių;

- 8) gręžinio konfigūracijos užbaigus operacijas, t. y. visam laikui nutraukus arba laikinai sustabdžius gręžinio eksploatavimą aprašymas; ir ar gręžinį įmontuota gavybos įranga, skirta naudoti ateityje;
- 9) jeigu anksčiau pateiktas pranešimas apie gręžinio eksploatavimo operacijas iš dalies pakeičiamas, pakankamai išsami informacija, kad būtų galima visiškai atnaujinti pranešimą;
- 10) jeigu gręžinį numatoma statyti, pertvarkyti ar techniškai prižiūrėti naudojant gavybai neskirtą įrenginį, pateikiama tokia papildoma informacija:
  - a) bet kokių saugaus eksploatavimo operacijų apribojimų, susijusių su aplinka, meteorologinėmis sąlygomis ir jūros dugnu, taip pat priemonių, skirtų nustatyti su jūros dugnu susijusius rizikos veiksnius ir jūros pavojus, pavyzdžiui, vamzdynų ir susijusių įrenginių tvirtinimo vietas, aprašymas;
  - b) aplinkosaugos sąlygų, į kurias atsižvelgta įrenginio avarijos likvidavimo vidaus plane, aprašymas;
  - c) avarijos likvidavimo priemonių, įskaitant aplinkosaugos incidentų atveju taikytinas priemones, kurios neaprašytos didelių pavojų pranešime, aprašymas ir
  - d) aprašymas, kaip turi būti koordinuojamas gręžinio operatoriaus ir savininko įgyvendinamos valdymo sistemos siekiant nuolat užtikrinti veiksmingą didelių pavojų kontrolę;
- 11) ataskaita, kurioje pateikiamos nepriklausomos gręžinio patikros išvados, įskaitant gręžinio operatoriaus pareiškimą, kad apsvarsčius ataskaitą ir nepriklausomos gręžinio patikros, atliktos nepriklausomo patikrą atliekančio asmens, išvadas, kad su gręžinio projektu ir užkardomis, neleidžiančiomis prarasti gręžinio kontrolės, susijęs rizikos valdymas yra tinkamas visomis numatytais sąlygomis ir aplinkybėmis;
- 12) informacija, kuri yra svarbi šioje direktyvoje nustatytiems reikalavimams, gauta laikantis Direktyvoje 92/91/EEB nustatytų didelių avarijų prevencijos reikalavimų;
- 13) gręžinio eksploatavimo operacijų, kurios bus vykdomos, atžvilgiu, informacija, kuri yra svarbi kitiems šioje direktyvoje nustatytiems reikalavimams, gauta pagal Direktyvą 2011/92/ES, susijusi su didelių avarijų, dėl kurių gali būti padaryta didelė arba rimta žala aplinkai, prevencija.

5. SU PATIKROS SISTEMA SUSIJUSI INFORMACIJA, KURIA REIKIA PATEIKTI

Informacija, kuri pagal 11 straipsnio 1 dalies d punktą turi būti pateikta apie nepriklausomos patikros sistemas, įdiegtinas pagal 17 straipsnio 1 dalį, apima:

- a) operatoriaus arba savininko pareiškimą, pateikiamą apsvarsčius nepriklausomo patikrą atliekančio asmens ataskaitą, kad saugai labai svarbių elementų registras ir jų priežiūros sistema, nurodyti didelių pavojų ataskaitoje, yra arba bus tinkami;
- b) patikros sistemos aprašymą, kuriame, be kita ko, nurodomi pasirinkti nepriklausomi patikrą atliekantys asmenys, priemonės, kurios naudojamos patikrinti, ar saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbūs elementai ir visa sistemoje nurodyta įranga yra tinkamai suremontuoti ir geros būklės;
- c) b papunktyje nurodytų patikros priemonių aprašymą, kuris apima išsamią informaciją apie principus, kurie bus taikomi atliekant funkcijas pagal sistemą ir peržiūrint sistemą per visą įrenginio gyvavimo ciklą, įskaitant:
  - i) saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų tikrinimą ir bandymą, kuriuos atlieka nepriklausomi ir kompetentingi patikrą atliekantys asmenys;
  - ii) projekto, standarto, sertifikavimo ar kitos saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų atitikties sistemos patikrą;
  - iii) vykdomų darbų tikrinimą;
  - iv) pranešimą apie visus neatitikties reikalavimams atvejus;
  - v) taisomuosius veiksmus, kurių ėmėsi operatorius arba savininkas.

6. INFORMACIJA, KURIA REIKIA PATEIKTI APIE ESMINĮ ĮRENGINIO PAKEITIMĄ, ĮSKAITANT STACIONARAUS ĮRENGINIO EKSPLOATAVIMO NUTRAUKIMĄ

Jeigu numatoma atlikti esminius įrenginio pakeitimus, kaip nurodyta 12 straipsnio 5 dalyje ir 13 straipsnio 4 dalyje, pakeistame pranešime apie didelius pavojus, į kurį įtraukiami esminiai pakeitimai ir kuris turi būti pateiktas pagal 11 straipsnio 1 dalies f punktą, pateikiama bent ši informacija:

- 1) operatoriaus arba savininko pavadinimas ir adresas;
- 2) darbuotojų dalyvavimo rengiant peržiūrėtą ataskaitą apie didelius pavojus aprašymo santrauka;
- 3) pakankamai išsami informacija, kad būtų galima visiškai atnaujinti ankstesnę ataskaitą apie didelius pavojus ir su ja susijusį įrenginio avarijos likvidavimo vidaus planą, bei būtų įrodyta, kad didelių pavojų rizika yra sumažinta iki priimtino lygio;
- 4) jeigu nutraukiama stacionaraus gavybos įrenginio eksploatacija:
  - a) visų pavojingų medžiagų izoliavimo priemonės, o prie įrenginio prijungtų gręžinių atveju – nuolatinio gręžinių izoliavimo nuo įrenginio ir aplinkos priemonės;
  - b) didelių pavojų rizikos, susijusios su įrenginio eksploataavimo nutraukimu, darbuotojams ir aplinkai, visų paveiktų gyventojų ir rizikos kontrolės priemonių aprašymas;
  - c) avarijų likvidavimo tvarka, kuria siekiama užtikrinti saugų darbuotojų evakavimą ir prižiūrėti kontrolės sistemas, kad būtų išvengta didelė poveikį aplinkai turinčios avarijos.

7. INFORMACIJA, KURIA REIKIA PATEIKTI PRANEŠIME APIE MIŠRIAS OPERACIJAS

Pranešime apie mišrias operacijas, kuris turi būti parengtas pagal 16 straipsnį ir pateiktas pagal 11 straipsnio 1 dalies i punktą, pateikiama bent ši informacija:

- 1) pranešimą pateikiančio operatoriaus pavadinimas ir adresas;
- 2) jeigu mišriose operacijose dalyvauja kiti operatoriai arba savininkai, jų pavadinimai ir adresai, įskaitant patvirtinimą, kad jie sutinka su pranešimo turiniu;
- 3) kaip suvestinis dokumentas, kurį patvirtino visos jį pasirašiusios šalys, pateiktas aprašymas, kaip bus koordinuojamos į mišrią operaciją įtrauktų įrenginių valdymo sistemos, kad iki priimtino lygio būtų sumažinta didelės avarijos rizika;
- 4) bet kokios įrangos, numatomos naudoti mišriai operacijai, tačiau neaprašytos esamame pranešime apie didelius pavojus dėl bet kurio į mišrias operacijas įtraukto įrenginio, aprašymas;
- 5) visų mišriose operacijose dalyvaujančių operatorių ir savininkų atlikto rizikos vertinimo santrauka, kuri apima:
  - a) bet kurios veiklos, kuri vykdoma mišrios operacijos metu ir kuri gali būti susijusi su pavojais, dėl kurių gali įvykti didelė avarija įrenginyje arba su įrenginiu susijusi avarija, aprašymą;
  - b) visų rizikos kontrolės priemonių, įtrauktų atsižvelgus į rizikos vertinimą, aprašymą;
- 6) mišrios operacijos ir darbo programos aprašymas.

8. INFORMACIJA, KURIA REIKIA PATEIKTI APIE DIDELIŲ AVARIJŲ PREVENCIJOS POLITIKĄ

Informacija apie įmonės didelių avarijų prevencijos politiką, kuri turi būti parengta pagal 19 straipsnio 1 dalį ir pateikta pagal 11 straipsnio 1 dalies a punktą, be kita ko, apima:

- 1) atsakomybę įmonės valdybos lygiu už tai, jog būtų nuolat užtikrinta, kad įmonės didelių avarijų prevencijos politika būtų tinkama, įgyvendinama ir veiktų kaip numatyta;
- 2) patikimos saugos kultūros, užtikrinančios didelę nuolatinės saugaus eksploataavimo tikimybę, formavimo ir išsaugojimo priemonės;

- 3) audito proceso mastą ir dažnumą;
- 4) pageidaujamo elgesio skatinimo ir pripažinimo priemonės;
- 5) įmonės pajėgumų ir tikslų vertinimą;
- 6) saugos ir aplinkosaugos standartų kaip vieno iš svarbiausių įmonės vertybių puoselėjimo priemonės;
- 7) oficialias valdymo ir kontrolės sistemas, kurios apima įmonės tarybos narius ir aukščiausiąją vadovybę;
- 8) požiūrį į kompetenciją visuose įmonės lygiuose;
- 9) tai, kokių mastu 1–8 punktuose nurodyti veiksniai taikomi naftos ir dujų operacijoms jūroje, kurias įmonė vykdo už Sąjungos teritorijos ribų.

9. INFORMACIJA, KURIA REIKIA PATEIKTI APIE SAUGOS IR APLINKOSAUGOS VADYBOS SISTEMĄ

Informacija apie saugos ir aplinkosaugos vadybos sistemą, kuri turi būti parengta pagal 19 straipsnio 3 dalį ir pateikta pagal 11 straipsnio 1 dalies b punktą, be kita ko, apima:

- 1) organizacinę struktūrą, darbuotojų funkcijas ir atsakomybės sritis;
- 2) didelių pavojų nustatymą ir įvertinimą, įskaitant jų tikimybę ir galimus padarinius;
- 3) poveikio aplinkai įtraukimą į didelių avarijų rizikos vertinimus ataskaitoje apie didelius pavojus;
- 4) didelių pavojų kontrolės priemonės vykdant įprastas operacijas;
- 5) pokyčių valdymą;
- 6) ekstremaliųjų situacijų planavimą ir avarijų likvidavimo priemonės;
- 7) žalos aplinkai ribojimą;
- 8) veiklos rezultatų stebėseną;
- 9) audito ir peržiūros priemonės ir
- 10) nustatytas dalyvavimo trišalėse konsultacijose priemonės ir informaciją apie tai, kaip įgyvendinami iš tų konsultacijų kylantys veiksmai.

10. INFORMACIJA, KURIA REIKIA PATEIKTI AVARIJOS LIKVIDAVIMO VIDAUS PLANE

Avarijos likvidavimo vidaus planuose, kurie turi būti parengti pagal 14 straipsnį ir pateikti pagal 11 straipsnio 1 dalies g punktą, be kita ko, nurodoma:

- 1) asmenų, įgaliotų pradėti vykdyti procedūras ekstremaliųjų situacijų atveju, ir asmens, vadovaujančio avarijos likvidavimui vidaus priemonėmis, vardai, pavardės ir pareigos;
- 2) asmens, atsakingo už ryšių palaikymą su institucija arba institucijomis, atsakingomis už avarijos likvidavimo išorės planą, vardas ir pavardė ar pareigos;
- 3) visų numatomų sąlygų ar įvykių, dėl kurių gali kilti didelė avarija, kaip aprašyta ataskaitoje apie didelius pavojus, prie kurios pridėtas planas, aprašymas;
- 4) veiksmų, kurių bus imtasi sąlygoms ar įvykiams, dėl kurių galėtų kilti didelė avarija, kontroliuoti ir jų padariniams riboti, aprašymas;
- 5) įrangos ir turimų išteklių, įskaitant galimo išsiliejimo užsandarinimui, aprašymas;

- 6) rizikos, kylančios įrenginyje esantiems asmenims ir aplinkai apribojimo tvarka, įskaitant tai, kaip turi būti pateikiami įspėjimai, ir veiksmus, kurių tie asmenys turėtų imtis gavę įspėjimą;
  - 7) mišrios operacijos atveju – priemonės, skirtos koordinuoti pasitraukimo, evakavimo ir gelbėjimo atitinkamuose įrenginiuose operacijas, kad būtų užtikrintos geros įrenginiuose esančių asmenų išgyvenimo įvykus didelei avarijai perspektyvos;
  - 8) naftos išsiliejimo likvidavimo veiksmingumo įvertinimas. Aplinkos sąlygos, į kurias reikia atsižvelgti šioje likvidavimo ataskaitoje, be kita ko, yra šios:
    - i) oro sąlygos, įskaitant vėją, matomumą, kritulius ir temperatūrą;
    - ii) būklė, potvyniai ir srovės;
    - iii) ledo ir nuolaužų buvimas;
    - iv) dienos šviesos valandų skaičius; ir
    - v) kitos žinomos aplinkos sąlygos, kurios galėtų turėti įtakos likvidavimo įrangos efektyvumui arba bendram likvidavimo pastangų veiksmingumui;
  - 9) institucijos ar institucijų, atsakingų už didelės avarijos likvidavimo išorės plano inicijavimą, ankstyvojo įspėjimo apie didelę avariją tvarka, informacijos, kuri pateikiama duodant pradinį įspėjimą, apibūdinimas ir išsamesnės informacijos, kai jos gaunama, pateikimo tvarka;
  - 10) darbuotojų mokymo vykdyti pareigas, kurias jie turėtų vykdyti, tvarka ir prireikus šios tvarkos koordinavimas su avarijos likvidavimo išorės subjektais;
  - 11) avarijos likvidavimo vidaus priemonių ir avarijos likvidavimo išorės priemonių koordinavimo tvarka;
  - 12) įrodymai apie ankstesnius cheminių medžiagų, panaudotų kaip dispergentai, įvertinimus, kurie buvo atlikti siekiant kuo labiau sumažinti poveikį visuomenės sveikatai ir tolesnę žalą aplinkai.
-

II PRIEDAS

Pranešimai apie gręžinio eksploatavimo operacijas pagal 15 straipsnio 4 dalį

Pranešimuose, kurie turi būti pateikiami kompetentingai valdžios institucijai pagal 15 straipsnio 4 dalį, pateikiama bent ši informacija:

- 1) gręžinio operatoriaus pavadinimas ir adresas;
- 2) įrenginio pavadinimas ir operatoriaus arba savininko pavadinimas ir adresas;
- 3) išsami informacija, pagal kurią identifikuojamas gręžinys ir bet kokia sąsaja su kitais įrenginiais ar prijungtąja infrastruktūra;
- 4) nuo operacijų vykdymo pradžios arba nuo ankstesnės ataskaitos pateikimo vykdytų operacijų santrauka;
- 5) diametras ir tikslus vertikalus išmatuotas gylis:
  - a) visų gręžinių ir
  - b) visų įrengtų gręžinių vamzdžių;
- 6) gręžimo skysčio tankis ataskaitos rengimo metu ir
- 7) vykdant operacijas jau esamame gręžinyje – dabartinė gręžinio eksploatacinė būklė.

III PRIEDAS

Nuostatos, susijusios su kompetentingos valdžios institucijos paskyrimu ir veikimu pagal 8 ir 9 straipsnius

1. NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU VALSTYBĖMIS NARĖMIS

1. Kad paskirtų kompetentingą valdžios instituciją, atsakingą už 8 straipsnyje nustatytų užduočių vykdymą, valstybės narės imasi bent šių veiksmų:
  - a) parengia organizacinę tvarką, kurią taikant sudaromos sąlygos veiksmingai įgyvendinti pagal šią direktyvą kompetentingai valdžios institucijai priskirtas pareigas, įskaitant saugos ir aplinkosaugos teisingo reguliavimo tvarką;
  - b) parengia politinį pareiškimą, kuriame aprašomi priežiūros ir įgyvendinimo užtikrinimo tikslai ir kompetentingos valdžios institucijos pareigos reguliuojant naftos ir dujų operacijas jūroje užtikrinti skaidrumą, nuoseklumą, proporcingumą ir objektyvumą.
2. 1 punkte nurodytoms priemonėms užtikrinti valstybės narės patvirtina atitinkamas nuostatas, įskaitant:
  - a) finansavimą, kad būtų užtikrintos pakankamos ekspertinės žinios institucijos viduje arba pagal oficialius susitarimus su trečiosiomis valstybėmis, arba ir viena, ir kita, kad kompetentinga valdžios institucija galėtų tikrinti ir tirti operacijas, imtis vykdymo užtikrinimo veiksmų ir nagrinėti ataskaitas apie didelius pavojus ir pranešimus;
  - b) jeigu remiamasi išoriniais ekspertinių žinių šaltiniais, finansavimą, kad būtų parengtos pakankamos rašytinės rekomendacijos ir užtikrinta priežiūra siekiant išlaikyti pozityvų nuoseklumą ir užtikrinti, kad teisėtai paskirti kompetentingai valdžios institucijai tektų visa atsakomybė pagal šią direktyvą;
  - c) būtino mokymo, ryšių, prieigos prie technologijų, kelionių ir būtiniausių prekių finansavimą kompetentingos valdžios institucijos darbuotojams, kad jie galėtų vykdyti savo užduotis, taip pat siekiant sudaryti palankesnes sąlygas kompetentingoms valdžios institucijoms aktyviai bendradarbiauti pagal 27 straipsnį;
  - d) kai taikytina, reikalavimą, kad operatoriai ar savininkai padengtų kompetentingos valdžios institucijos išlaidas, susijusias su jos pagal šią direktyvą atliekamomis užduotimis;
  - e) mokslinių tyrimų finansavimą ir jų skatinimą atsižvelgiant į kompetentingos valdžios institucijos užduotis pagal šią direktyvą;
  - f) finansavimo teikimą kompetentingai valdžios institucijai ataskaitoms parengti.

2. NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU KOMPETENTINGOS VALDŽIOS INSTITUCIJOS VEIKIMU

1. Siekdama veiksmingai vykdyti savo funkcijas pagal 9 straipsnį, kompetentinga valdžios institucija parengia:
  - a) rašytinę strategiją, kurioje aprašytos jos funkcijos, veiklos prioritetai, t. y. įrenginių projektavimo ir eksploataavimo, vientisumo valdymo, avarinės parengties ir avarių likvidavimo srityse, ir organizacinė struktūra;
  - b) veiklos procedūras, kuriose aprašyta, kaip ji tikrins, kaip vykdomos šioje direktyvoje numatytos operatorių ir savininkų pareigos ir užtikrins jų vykdymą, įskaitant tai, kaip ji nagrinės, vertins ataskaitas apie didelius pavojus ir joms pritaris, nagrinės pranešimus apie grėžinių eksploatavimą ir kaip bus nustatomi intervalai tarp konkretaus įrenginio ar veiklos didelių pavojų rizikos kontrolės priemonių (įskaitant pavojų aplinkai) patikrų;
  - c) savo funkcijų vykdymo procedūras, nepažeidžiant kitų įpareigojimų, susijusių su, pavyzdžiui, naftos ir dujų operacijomis sausumoje, ir Direktyvoje 92/91/EEB numatytų priemonių;
  - d) jeigu kompetentingą valdžios instituciją sudaro daugiau nei viena įstaiga – oficialų susitarimą, kuriame nustatyti būtini kompetentingos valdžios institucijos bendros veiklos mechanizmai, įskaitant aukščiausiosios vadovybės atliekamą priežiūrą, stebėseną ir peržiūras, bendrą planavimą ir tikrinimą, atsakomybės už ataskaitų apie didelius pavojus nagrinėjimą pasidalijimą, bendrus tyrimus, vidaus ryšius ir bendrai skelbtinas išorėje ataskaitas.

2. Pagal ataskaitų apie didelius pavojus vertinimo išsamias procedūras reikalaujama, kad operatorius arba savininkas suteiktų visą faktinę informaciją ir kitus duomenis, kurių reikalaujama pagal šią direktyvą. Kompetentinga valdžios institucija užtikrina, kad reikalavimuose operatoriams ir savininkams būtų aiškiai nurodyta pateikti bent šią informaciją:
- nustatyti visi iš anksto numatomi pavojai, dėl kurių gali kilti didelė avarija, įskaitant didelį poveikį aplinkai turinčią avariją, įvertinta su jais susijusi rizika ir nustatytos rizikos kontrolės priemonės, įskaitant avarių likvidavimą;
  - saugos ir aplinkosaugos vadybos sistema yra tinkamai aprašyta, patvirtinant atitiktį šiai direktyvai;
  - aprašyta tinkama nepriklausomos patikros ir operatoriaus arba savininko vykdomo audito tvarka.
3. Atlikdama ataskaitų apie didelius pavojus išsamų vertinimą kompetentinga valdžios institucija užtikrina, kad:
- būtų pateikta visa reikalinga faktinė informacija;
  - operatorius arba savininkas nustatytų visus pagrindus iš anksto numatomus įrenginio ir jo veikimo keliamus didelės avarijos pavojus, ir galimus įvykius, kurie gali sukelti šiuos pavojus, taip pat kad būtų aiškiai nurodyta didelės avarijos rizikos valdymui taikoma metodika ir vertinimo kriterijai, taip pat būtų pateikti analizės paklaidų veiksniai;
  - atliekant rizikos valdymą būtų atsižvelgiama į visus atitinkamus įrenginio gyvavimo ciklo etapus ir iš anksto numatytos visos prognozuojamos situacijos, be kita ko:
    - kaip priimant panešime apie projektą nurodytus projektinius sprendimus atsižvelgta į rizikos valdymą siekiant užtikrinti, kad būtų ištraukti šiems projektams būdingi saugos ir aplinkos principai;
    - kaip eksploatuojant įrenginį turi būti vykdomos gręžinio eksploatavimo operacijos;
    - kaip turėtų būti vykdomos ir prieš pradedant gavybą gavybos įrenginyje laikinai sustabdomos gręžinio eksploatavimo operacijos;
    - kaip turėtų būti vykdomos bendros operacijos kartu su kitu įrenginiu;
    - kaip bus nutraukiama įrenginio eksploatacija;
  - kaip prireikus ketinama įgyvendinti vykdant rizikos valdymą nustatytas rizikos mažinimo priemones, siekiant sumažinti riziką iki priimtino lygio;
  - ar nustatant reikiamas priemones tam, kad būtų užtikrintas priimtinas rizikos lygis, operatorius arba savininkas aiškiai įrodė, kaip atsižvelgta į atitinkamą geriausią praktiką ir sprendimų priėmimą, grindžiamą geros inžinerinės praktikos, geriausios valdymo praktikos ir žmogiškųjų bei organizacinių faktorių principais;
  - ar aiškiai nustatytos ir pagrįstos avarijos nustatymo ir greito bei veiksmingo jos likvidavimo priemonės ir tvarka;
  - kaip logiškai ir sistemiškai susietos pasitraukimo, evakavimo ir gelbėjimo tvarka ir avarijos plitimo ribojimo ir jo poveikio aplinkai mažinimo priemonės, atsižvelgiant į galimas ekstremalias sąlygas, kuriomis jos bus vykdomos;
  - kaip reikalavimai įtraukti į avarijos likvidavimo vidaus planus ir ar kompetentingai valdžios institucijai buvo pateikti avarijos likvidavimo vidaus plano kopija arba tinkamas šio plano aprašymas;
  - ar ataskaitoje apie didelius pavojus aprašyta saugos ir aplinkos valdymo sistema yra tinkama didelių pavojų rizikos kontrolei užtikrinti kiekviename įrenginio gyvavimo ciklo etape ir ar užtikrinta atitiktis visoms atitinkamoms teisinėms nuostatomis, bei ar numatytas auditas ir audito rekomendacijų įgyvendinimas;
  - ar aiškiai apibūdinta nepriklausomos patikros sistema.

IV PRIEDAS

Operatorių ir savininkų taikomos nuostatos didelių avarijų prevencijai pagal 19 straipsnį užtikrinti

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai ir savininkai:
  - a) ypač daug dėmesio skirtų visų saugai ir aplinkosaugai labai svarbių sistemų patikimumo ir vientisumo reikalavimų vertinimui, o savo patikros bei priežiūros sistemas grįstų tikslu užtikrinti reikiamą saugos ir aplinkosauginio naudingumo lygį;
  - b) imtųsi tinkamų priemonių užtikrinti tiek, kiek tai pagrįstai praktiškai įgyvendinama, kad nebūtų neplanuoto pavojingų medžiagų nutekėjimo iš vamzdžių, laivų ir sistemų, skirtų saugiam jų izoliavimui. Be to, operatoriai ir savininkai užtikrina, kad joks užkardos gedimas negalėtų sukelti didelės avarijos;
  - c) parengtų turimos įrangos, jos nuosavybės teisių, vietos, nugabenimo iki įrenginio ir įdiegimo jame būdo bei visų subjektų, kurie yra susiję su avarijos likvidavimo vidaus plano įgyvendinimu, aprašą. Apraše nurodomos priemonės, kurios taikomos siekiant užtikrinti, kad įranga ir procedūros nuolat būtų tinkamos naudojimui būklės;
  - d) užtikrintų, kad jie turėtų tinkamą sistemą visų teisės aktų reikalavimų atitikčiai stebėti, įtraukdami visas jiems pagal teisės aktus numatytas pareigas, susijusias su dėl didelių pavojų kontrole ir aplinkosauga, į savo standartines veiklos procedūras; ir
  - e) ypač daug dėmesio skirtų patikimos saugos kultūros, užtikrinančios didelę nuolatinio saugaus eksploatavimo tikimybę, formavimui ir išsaugojimui, be kita ko, užtikrintų darbuotojų bendradarbiavimą, *inter alia*:
    - i) aiškiai išsipareigodami dalyvauti trišalėse konsultacijose ir juose patvirtintuose veiksmuose;
    - ii) skatindami pranešti apie avarijas ir apie tai, kad jos vos neįvyko, ir už tai taikydami atlygio priemones;
    - iii) veiksmingai bendradarbiaudami su išrinktais už saugą atsakingais asmenimis;
    - iv) apsaugodami informatorius.
2. Valstybės narės užtikrina, kad sektoriaus atstovai bendradarbiautų su kompetentingomis valdžios institucijomis, kad nustatytų ir įgyvendintų prioritetinį standartų, gairių ir taisyklių rengimo planą, pagal kurį bus diegiama didelių avarijų prevencijos ir didelių avarijų, jeigu jos vis dėlto įvyktų, padarinių ribojimo geriausia praktika.

V PRIEDAS

Nepriklausomą patikrą atliekančio asmens atranka ir nepriklausomos patikros sistemų struktūra pagal 17 straipsnio 3 dalį

1. Valstybės narės užtikrina, kad operatorius arba savininkas užtikrintų, jog būtų laikomasi šių su patikrą atliekančio asmens nepriklausomumu nuo operatoriaus ir savininko susijusių sąlygų:
    - a) funkcijos nereikalauja, kad nepriklausomas patikrą atliekantis asmuo svarstyty saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbius elementus ar bet kuriuos įrangos, gręžinio arba gręžinio plano aspektus, su kuriais jis buvo susijęs anksčiau, prieš vykdydamas patikros veiklą, arba tais atvejais, kai gali kilti abejonų dėl jo objektyvumo;
    - b) nepriklausomą patikrą atliekantis asmuo yra pakankamai nepriklausomas nuo valdymo sistemos, kuriai tenka arba yra tekusi atsakomybė už bet kokį sudedamosios dalies, kuriai taikoma nepriklausomos patikros sistema, ar gręžinio tikrinimo aspektą, siekiant užtikrinti jo objektyvumą vykdant funkcijas pagal sistemą.
  2. Valstybės narės reikalauja, kad operatorius arba savininkas užtikrintų, jog įrenginio ar gręžinio nepriklausomos patikros sistemos atveju būtų laikomasi šių sąlygų:
    - a) nepriklausomą patikrą atliekantis asmuo turi tinkamą techninę kompetenciją, įskaitant, jei reikia, tinkamai kvalifikuotus ir patyrusius darbuotojus, kurių yra pakankamai ir kurie atitinka šio priedo 1 punkto reikalavimus;
    - b) nepriklausomą patikrą atliekantis asmuo tinkamai paskirsto užduotis pagal nepriklausomos patikros sistemą darbuotojams, kurie yra kvalifikuoti jas atlikti;
    - c) egzistuoja tinkama informacijos srauto tarp operatoriaus arba savininko ir nepriklausomo patikrą atliekančio asmens apdorojimo tvarka;
    - d) nepriklausomą patikrą atliekančiam asmeniui yra suteikta pakankamai įgaliojimų, kad jis galėtų veiksmingai vykdyti savo funkcijas.
  3. Nepriklausomam patikrą atliekančiam asmeniui nurodomi esminiai pakeitimai, kad jis galėtų atlikti papildomą patikrą pagal nepriklausomos patikros sistemą, o tokios papildomos patikros rezultatai paprašius perduodami kompetentingai valdžios institucijai.
-

VI PRIEDAS

Informacija apie operatorių bei savininkų ir kompetentingų valdžios institucijų bendradarbiavimo pagal 19 straipsnio 7 dalį prioritetus

Klausimais, kurie turi būti svarstomi nustatant standartų ir gairių rengimo prioritetus, siekiama praktiškai įgyvendinti didelių avarijų prevenciją ir apriboti jų padarinius. Šie klausimai apima:

- a) gręžinio vientisumo, gręžinio kontrolės įrangos ir užkardų gerinimą ir jų veiksmingumo stebėseną;
  - b) pirminio izoliavimo gerinimą;
  - c) antrinio izoliavimo, kurį naudojant ribojamas gresiančios didelės avarijos (įskaitant sprogamus gręžinyje) plitimas, gerinimą;
  - d) patikimą sprendimų priėmimą;
  - e) su dideliais pavojais susijusių operacijų valdymą ir priežiūrą;
  - f) svarbiausias pareigas užimančių asmenų kompetenciją;
  - g) veiksmingą rizikos valdymą;
  - h) saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių sistemų patikimumo vertinimą;
  - i) svarbiausius veiklos rezultatų rodiklius;
  - j) veiksmingą operatorių ir savininkų bei kitų subjektų, dalyvaujančių naftos ir dujų operacijose, saugos ir aplinkosaugos vadybos sistemų tarpusavio integravimą.
-

VII PRIEDAS

Informacija, kurią reikia pateikti avarijos likvidavimo išorės planuose pagal 29 straipsnį

Pagal 29 straipsnį parengtuose avarijos likvidavimo išorės planuose, be kita ko, nurodoma toliau pateikta informacija, bet ja neapsiribojama:

- a) asmenų, įgaliotų pradėti vykdyti procedūras ekstremaliųjų situacijų atveju, ir asmenų, įgaliotų vadovauti avarijos likvidavimui išorės priemonėmis, vardai, pavardės ir pareigos;
  - b) ankstyvųjų išpėjimų apie dideles avarijas priėmimo tvarka bei kitų susijusių išpėjimų ir avarijų likvidavimo procedūros;
  - c) išteklių, būtinų avarijos likvidavimo išorės planui įgyvendinti, koordinavimo tvarka;
  - d) pagalbos avarijos likvidavimui vidaus priemonėmis teikimo tvarka;
  - e) išsamus avarijos likvidavimo išorės priemonėmis tvarkos aprašymas;
  - f) tinkamos informacijos ir rekomendacijų, susijusių su didele avarija, teikimo asmenims ir organizacijoms, kurie galėjo nuo jos nukentėti, tvarka;
  - g) informacijos teikimo kitų valstybių narių avarinėms tarnyboms ir Komisijai didelės avarijos, galinčios sukelti tarpvalstybinių padarinių, atveju tvarka;
  - h) neigiamų padarinių laukinei gyvūnijai sausumoje ir vandenyje sušvelninimo, įskaitant atvejus, kai nafta užteršti gyvūnai pasiekia krantą anksčiau nei išsiliejusi nafta, tvarka.
-

VIII PRIEDAS

Išsami informacija, kurią reikia įtraukti rengiant avarijos likvidavimo išorės planus pagal 29 straipsnį

1. Institucija ar institucijos, atsakinga (-os) už avarijos likvidavimo koordinavimą, užtikrina, kad būtų galima susipažinti su:
    - a) turimos įrangos, jos nuosavybės teisių, buvimo vietos, nugabenimo į didelės avarijos vietą priemonių ir įdiegimo joje būdo aprašu;
    - b) priemonių, taikomų siekiant užtikrinti, kad įranga ir procedūros būtų tinkamos naudojimui būklės, aprašymu;
    - c) sektoriaus atstovams priklausančios įrangos aprašu, su kuriuo galima susipažinti avarijos atveju;
    - d) bendrų priemonių, skirtų taikyti įvykus didelėms avarijoms, įskaitant visų susijusių subjektų ir įstaigų, atsakingų už tokios tvarkos taikymą, kompetencijos ir išipareigojimų aprašymu;
    - e) priemonėmis, kuriomis užtikrinamas įrangos, darbuotojų ir procedūrų buvimas, kad visa tai nuolat atnaujinama, taip pat, kad visuomet pakankamai turima apmokytų darbuotojų;
    - f) įrodymais apie tai, kad buvo atlikti ankstesni cheminių medžiagų, numatytų panaudoti kaip dispergentai, poveikio aplinkai ir sveikatai įvertinimai.
  2. Avarijos likvidavimo išorės planuose aiškiai nurodomas institucijų, avarijas likviduojančių tarnybų, koordinatorių ir kitų subjektų, kurie dalyvauja likviduojant avarijas, vaidmuo, kad didelių avarijų atveju būtų užtikrintas bendradarbiavimas.
  3. Tvarka apima nuostatas dėl didelės avarijos, galinčios apimti daugiau negu vieną valstybę narę arba išplisti už jos teritorijos ribų, likvidavimo, kuriomis numatoma:
    - a) keistis avarijos likvidavimo išorės planais su gretimomis valstybėmis narėmis ir su Komisija;
    - b) tarpvalstybiniu lygiu sudaryti avarijų likvidavimo išteklių, priklausančių sektoriaus atstovams ir valstybei, taip pat visų būtinų patikslinimų, kad gretimų šalių ir valstybių narių įranga ir procedūros būtų suderinamos, aprašus;
    - c) Sąjungos civilinės saugos mechanizmo taikymo procedūras;
    - d) organizuoti tarpvalstybines avarijų likvidavimo išorės priemonėmis pratybas.
-

IX PRIEDAS

Keitimasis informacija ir skaidrumas

1. Bendra duomenų apie didelių pavojų rodiklius pateikimo forma turi sudaryti sąlygas palyginti iš kompetentingų valdžios institucijų gautą informaciją ir informaciją, gautą iš atskirų operatorių bei savininkų.
2. Informacija, kuria turi keistis kompetentinga valdžios institucija ir operatoriai bei savininkai, apima informaciją, susijusią su:
  - a) nenumatytu naftos, dujų ar kitų pavojingų medžiagų nutekėjimu, neatsižvelgiant į tai, ar jos užsiliepsnojo;
  - b) gręžinio kontrolės praradimu, dėl kurio reikia pradėti naudoti gręžinio kontrolės įrangą, arba užkardos gedimu, dėl kurio užkardą reikia pakeisti arba suremontuoti;
  - c) saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbaus elemento gedimu;
  - d) reikšmingu struktūrinio vientisumo praradimu arba apsaugos nuo gaisro ar sprogo padarinių praradimu, ar mobiliojo įrenginio pozicionavimo galimybių praradimu;
  - e) galinčiais susidurti laivais ir įvykisiais laivų ir jūroje veikiančių įrenginių susidūrimais;
  - f) sraigtasparnių avarijomis jūroje esančiuose įrenginiuose ar šalia jų;
  - g) visomis mirtinomis avarijomis;
  - h) visais sunkiais sužalojimais, jeigu vienos avarijos metu sunkiai sužalojami 5 ar daugiau žmonių;
  - i) visais darbuotojų evakavimo atvejais;
  - j) didelį poveikį aplinkai turinčiu incidentu.
3. Metinėse ataskaitose, kurias valstybės narės turi pateikti pagal 25 straipsnį, pateikiama bent tokia informacija:
  - a) įrenginių skaičius, amžius ir vieta;
  - b) atliktų patikrų ir tyrimų skaičius ir pobūdis, visi vykdymo užtikrinimo veiksmai ar apkaltinamieji nuosprendžiai;
  - c) duomenys apie incidentus pagal 23 straipsnyje nustatytą bendrą duomenų pateikimo sistemą;
  - d) visi esminiai jūroje vykdomos veiklos reguliavimo sistemos pakeitimai;
  - e) naftos ir dujų operacijų jūroje rezultatai, susiję su didelių avarijų prevencija, ir didelių avarijų, kurios įvyksta, padarinių ribojimas.
4. 2 punkte nurodyta informacija apima faktinę informaciją ir analizės duomenis, susijusius su naftos ir dujų operacijomis, ir ji turi būti nedviprasmiška. Pateikta informacija ir duomenys turi būti tokie, kad atskirų operatorių ir savininkų veiklos rezultatus būtų galima palyginti valstybėje narėje, o visų sektorių atstovų veiklą būtų galima palyginti tarp valstybių narių.
5. Remiantis 2 punkte nurodyta renkama ir kaupiama informacija, valstybėms narėms sudaroma galimybė iš anksto išpėti dėl galimo saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių užkardų būklės blogėjimo, ir joms imtis prevencinių taisomųjų veiksmų. Remiantis ta informacija taip pat matyti atskirų operatorių ir savininkų bei visų sektoriaus atstovų įgyvendintų priemonių ir kontrolės priemonių bendras veiksmingumas, visų pirma siekiant užkirsti kelią didelėms avarijoms ir kuo labiau sumažinti riziką aplinkai.
6. Siekiant įvykdyti 24 straipsnyje nurodytus reikalavimus, parengiama supaprastinta forma, kad būtų lengviau skelbti atitinkamus duomenis pagal šio priedo 2 punktą ir rengti pranešimus pagal 25 straipsnį taip, kad jie būtų lengvai prieinami visuomenei ir būtų lengviau palyginti tarpvalstybinius duomenis.

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS

1. Komisija apgailestauja, kad pagal 41 straipsnio 3 ir 5 dalis kai kurios valstybės narės yra iš dalies atleidžiamos nuo įpareigojimo perkelti direktyvą į nacionalinę teisę, ir mano, kad tokios išimtys neturi būti laikomos precedentu, kad nebūtų pažeistas ES teisės vientisumas.

2. Komisija pažymi, kad valstybės narės gali pasinaudoti galimybe neperkelti direktyvos į nacionalinę teisę ir taikyti direktyvos 20 straipsnį, nes šiuo metu nėra jų jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje registruotos bendrovės, vykdančios veiklą jūroje už Sąjungos teritorijos ribų.

Siekdama užtikrinti veiksmingą direktyvos vykdymą, Komisija pabrėžia, kad šios valstybės narės privalo užtikrinti, kad jose užregistruotos bendrovės neapeitų direktyvos tikslų (t. y. nepranešusios kompetentingoms nacionalinėms institucijoms išplėstų savo veiklos tikslus ir į juos įtrauktų veiklą jūroje), kad kompetentingos nacionalinės institucijos galėtų imtis reikiamų veiksmų visapusiškam 20 straipsnio taikymui užtikrinti.

Komisija imsis visų reikiamų priemonių prieš bet kokią direktyvos nesilaikymą, apie kurią jai būtų pranešta.
